

Chương VII

ĐẢNG BỘ XÃ NHƯ CỐ LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI, TIẾN HÀNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN (1986 - 2015)

I. Những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới, phát triển kinh tế, xã hội (1986 - 1990)

Sau 10 năm miền Nam giải phóng, đất nước thống nhất, sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của toàn Đảng, toàn dân đã thu được những thành tựu nhất định. Đặc biệt là cơ sở vật chất ban đầu cho chủ nghĩa xã hội, nhiều công trình, kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội được đầu tư xây dựng; nhiều hệ thống thủy nông đầu nguồn và thủy lợi nội đồng, nhiều công trình phúc lợi công cộng ở nông thôn được tu bổ và xây dựng mới. Đảng ta đã có những bước đột phá về đổi mới tư duy kinh tế, những thử nghiệm, tìm tòi cơ chế quản lý từ thực tiễn đã gọi mở hướng đi mới. Tuy nhiên, chủ trương khoán theo Chỉ thị 100 sau một thời gian thực hiện đã bộc lộ sự bất cập. Cuộc điều chỉnh giá - lương - tiền tháng 9/1985 có nhiều nhược điểm, tác động tiêu cực đến đời sống kinh tế - xã hội. Đất

nước ta ngày càng lâm vào cuộc khủng hoảng kinh tế - xã hội, cuộc sống của các tầng lớp nhân dân gặp khó khăn. Trong bối cảnh đó, xu hướng cải cách, cải tổ ở các nước xã hội chủ nghĩa tác động mạnh tới Việt Nam, đặt ra yêu cầu, đòi hỏi bức thiết là phải đổi mới, đưa đất nước ra khỏi khủng hoảng.

Những năm đầu thập niên 80 của thế kỷ XX, trong Đảng và ngoài xã hội đã diễn ra cuộc đấu tranh quyết liệt, phức tạp về tư tưởng, giữa đổi mới tư duy với sự níu kéo của khuynh hướng, quan niệm cũ, cách làm cũ. Cán bộ, nhân dân có nhiều tâm tư, lo lắng giữa các luồng tư duy cũ và mới. Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa V (tháng 6/1985) bàn về giá - lương - tiền đã thể hiện quan điểm dứt khoát từ bỏ cơ chế cũ, chuyển mọi hoạt động sản xuất kinh doanh sang hạch toán kinh doanh xã hội chủ nghĩa.

Thực hiện sự chỉ đạo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội lần thứ VI của Đảng, cuối năm 1986, Đảng bộ xã Như Cố tiến hành tổ chức Đại hội lần thứ XI (nhiệm kỳ 1986 - 1989). Với tư duy đổi mới và phương châm nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, Đại hội đã nghiên cứu, thảo luận, đóng góp ý kiến vào dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Báo cáo bổ sung, sửa đổi Điều lệ Đảng trình tại Đại hội lần thứ VI của Đảng. Đồng thời, Đại hội

đã tiến hành tổng kết, đánh giá những kết quả đạt được trong việc thực hiện Chỉ thị 100 và các nhiệm vụ kinh tế, xã hội trong nhiệm kỳ trước, đề ra những mục tiêu, nhiệm vụ và phương hướng trong những giai đoạn phát triển tiếp theo. Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa mới gồm 9 đồng chí. Ban Chấp hành bầu ra Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí, đồng chí Đặng Nguyên Phú được bầu giữ chức Bí thư Đảng ủy.

Từ ngày 15 đến ngày 18/12/1986, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng Cộng sản Việt Nam đã diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Với phương châm "*Nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật*", Đại hội VI đã phân tích, đánh giá sâu sắc những thành tựu và những hạn chế, khuyết điểm, sai lầm, trong đó có sai lầm về bố trí cơ cấu kinh tế, cơ cấu quản lý, phân phối lưu thông, cải tạo xã hội chủ nghĩa... Đại hội khẳng định, phải kiên quyết đổi mới cách nghĩ, cách làm, đổi mới tư duy, trước hết là tư duy kinh tế; đổi mới tổ chức - cán bộ; đổi mới phương pháp lãnh đạo và phong cách công tác. Đại hội đề ra 3 chương trình kinh tế lớn là lương thực - thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu, xem đó là mũi nhọn quan trọng để phát triển kinh tế trong thời kỳ mới. Đại hội VI đánh dấu bước ngoặt trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta, tạo ra bước đột phá, đem lại nguồn sinh khí mới trong xã hội, làm xoay chuyển tình hình, đưa đất nước tiến lên.

Sau Đại hội VI, Đảng ủy xã đã tổ chức đợt học tập quán triệt Nghị quyết Đại hội VI của Đảng, qua đó quán triệt sâu sắc hơn nữa tinh thần đổi mới, quyết tâm thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ, chỉ tiêu phát triển mà Đại hội Đảng bộ đã đề ra.

Những năm đầu bắt tay vào thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ, dù có những thuận lợi, song cán bộ, đảng viên và nhân dân Như Cố gặp rất nhiều khó khăn: hoạt động sản xuất của địa phương trong tình trạng mất cân đối, năng lực tổ chức, quản lý của đội ngũ cán bộ chưa đáp ứng yêu cầu, thiếu kinh nghiệm quản lý kinh tế, an ninh trật tự có mặt phức tạp; tốc độ phát triển dân số còn cao, lao động có tay nghề thấp, phân bố không đồng đều, trình độ dân trí thấp và nhiều phong tục, tập quán ở miền núi, dân tộc thiểu số chi phối, ảnh hưởng đến đời sống khá nặng nề; đời sống cán bộ, công chức, nhân dân gặp rất nhiều khó khăn.

Trước tình hình chung của sản xuất nông nghiệp trong cả nước đang gặp nhiều khó khăn, từ kinh nghiệm thực tiễn của một số địa phương, ngày 05/4/1988, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã tổng kết việc thực hiện Chỉ thị số 100-CT/TW và đề ra Nghị quyết 10 về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp (còn gọi là Khoán 10) xác định: hợp tác xã là đơn vị kinh tế tự chủ, hộ gia đình xã viên là đơn vị nhận khoán với hợp tác xã. Nghị quyết số 10-NQ/TW của Bộ Chính trị giải quyết được 2 vấn đề rất

quan trọng: giải phóng sức lao động ở nông thôn và giải quyết đúng đắn các mối quan hệ về lợi ích, đảm bảo lợi ích chính đáng của người sản xuất. Đây là bước đổi mới toàn diện về quản lý kinh tế nông nghiệp, gắn kế hoạch sản xuất với kế hoạch phân phối từ đầu. Theo tinh thần Khoán 10, hợp tác xã nông nghiệp chuyển từ vai trò quản lý kinh tế, kỹ thuật sang làm dịch vụ kinh doanh tổng hợp với một số khâu như: thủy lợi, bảo vệ thực vật... Hộ gia đình là đơn vị kinh tế tự chủ, ruộng đất, ao hồ giao khoán cho xã viên, giao quyền sử dụng trong nhiều năm, xã viên thực hiện nghĩa vụ thanh toán trực tiếp với hợp tác xã. Người lao động tự quyết định nuôi con gì, trồng cây gì cho hiệu quả kinh tế cao. Trách nhiệm và lợi ích của người lao động gắn bó chặt chẽ với diện tích ruộng đất canh tác được giao khoán.

Cơ chế Khoán 10 được nông dân hưởng ứng tích cực, thổi luồng gió mới vào đời sống nông thôn, tạo nguồn sinh khí mới, mang lại động lực mới kích thích nông dân đầu tư vào khai thác, phát huy những tiềm năng sẵn có để phát triển sản xuất nông nghiệp.

Nhanh chóng đưa Nghị quyết 10 của Trung ương vào thực hiện, Đảng bộ xã đã thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện khoán. Tổng diện tích đất nông nghiệp toàn xã là hơn 1.300ha, chia theo từng nhân khẩu (thời điểm chia phải có khẩu), gia đình nào đông nhân khẩu được chia tăng, xã để quỹ đất công 5%.

Xác định nông nghiệp là mặt trận hàng đầu, cần giải quyết vững chắc vấn đề lương thực - thực phẩm, coi đây là hướng chiến lược để phát triển kinh tế địa phương, Đảng bộ xã tập trung chỉ đạo thúc đẩy sản xuất, trọng tâm là mở rộng diện tích, luân canh tăng vụ, tích cực thâm canh, tăng năng suất cây trồng. Diện tích gieo trồng cây vụ đông, vụ mùa sớm tăng nhanh, phương pháp luân canh: lúa xuân - lúa mùa sớm - cây vụ đông được áp dụng rộng rãi, đem lại hiệu quả kinh tế rõ rệt. Bên cạnh đó, các biện pháp khoa học kỹ thuật, sử dụng nhiều phân bón và tăng cường làm tốt công tác thủy lợi, đưa các giống lúa có năng suất cao, ít sâu bệnh, chịu được hạn vào sản xuất đã có hiệu quả tích cực. Năm 1989, bình quân lương thực đầu người đạt khoảng 250 - 300 kg/năm.

Trong giai đoạn này, chăn nuôi hộ gia đình có nhiều điều kiện phát triển, người dân dần được tự chủ trong khâu tiêu thụ sản phẩm chăn nuôi nên số lượng đàn lợn trong dân tăng lên, đủ cung cấp trong địa bàn xã cũng như các địa phương lân cận và bán cho Nhà nước.

Công tác bảo vệ rừng được chú ý. Cùng với việc vận động, giáo dục nhân dân nâng cao ý thức bảo vệ rừng, Đảng bộ lãnh đạo các cấp thực hiện công tác quản lý, bảo vệ rừng, ngăn chặn việc chặt phá rừng và vận chuyển gỗ trái phép. Nhằm khai thác hiệu quả tiềm năng kinh tế rừng và khắc phục khó khăn về vốn, Đảng ủy đã thực hiện

phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng trồng rừng”, gắn lợi ích của người làm nghề rừng với trách nhiệm bảo vệ và làm giàu vốn rừng.

Tiến hành đổi mới, cơ chế bao cấp được xóa bỏ, hợp tác xã mua bán và hợp tác xã tín dụng hoạt động kém hiệu quả so với trước. Năm 1988, hợp tác xã tín dụng chính thức giải thể không còn hoạt động. Còn hợp tác xã mua bán cũng hoạt động cầm chừng và đến năm 1990 thì giải thể. Hàng hóa tồn đọng của hợp tác xã mua bán được cá nhân nhận thầu kinh doanh và nộp theo định mức khoán. Hàng hóa phục vụ cho nhu cầu sản xuất và đời sống của nhân dân bớt khan hiếm dần và sức mua của người dân dần tăng lên.

Từ những nền tảng mà kinh tế tạo ra, trong thời gian này, Đảng bộ đặc biệt quan tâm đến công tác giáo dục. Thực hiện lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Dù khó khăn đến đâu cũng phải tiếp tục thi đua dạy tốt, học tốt*”. Sự nghiệp giáo dục ở Như Cố có nhiều chuyển biến ở tất cả các cấp học. Chất lượng dạy và học của các trường được nâng lên một bước, thi chuyển cấp phổ thông cơ sở đạt 90% và thi tốt nghiệp đạt 90%.

Trạm xá có nhiều cố gắng trong việc tổ chức bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân, thực hiện chương trình tiêm chủng mở rộng đạt kết quả, 6 bệnh dịch ở trẻ em giảm rõ

rệt, nhu cầu thuốc thông thường được đảm bảo. Trạm xá tiếp tục khắc phục khó khăn về kinh phí, vật tư, thiết bị phục vụ việc khám, chữa bệnh ban đầu cho nhân dân.

Hoạt động văn hóa - thông tin, thể thao có cố gắng, bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương, đóng góp quan trọng vào việc tuyên truyền đường lối đổi mới, duy trì sự ổn định về chính trị trước những diễn biến phức tạp của tình hình thế giới, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng. Ban văn hóa tiếp tục duy trì phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao quần chúng. Hoạt động văn hóa ở các địa phương có tiến bộ; tích cực đấu tranh ngăn chặn âm mưu diễn biến hòa bình của các thế lực thù địch.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đề ra đường lối đổi mới toàn diện đất nước, đặc biệt chú trọng công tác đổi mới, chỉnh đốn Đảng. Một trong 4 bài học lớn, cũng là định hướng chỉ đạo lãnh đạo cách mạng của Đảng mà Đại hội rút ra là: Phải xây dựng Đảng ngang tầm nhiệm vụ chính trị của một đảng cầm quyền lãnh đạo nhân dân tiến hành cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa. Cụ thể hóa nhiệm vụ công tác xây dựng Đảng, Ban Chấp hành Trung ương (khóa VI) và Bộ Chính trị đã tổ chức nhiều hội nghị chuyên đề về công tác xây dựng Đảng. Từ ngày 16 đến ngày 20/6/1988, Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành

Trung ương Đảng (khóa VI) bàn một số vấn đề cấp bách về công tác xây dựng Đảng. Sau khi phân tích sâu sắc tình hình thế giới và trong nước, Hội nghị quyết định 3 nhiệm vụ cấp bách về công tác xây dựng Đảng là: Đổi mới và tăng cường công tác tư tưởng; tăng cường công tác tổ chức, xây dựng Đảng; nâng cao chất lượng đảng viên và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng.

Quán triệt nghiêm túc Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng, các nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh, Nghị quyết Đảng bộ huyện Phú Lương, Đảng ủy xã Như Cố quan tâm thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao chất lượng các hoạt động tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, tổ chức cho đảng viên và quần chúng quán triệt đường lối đổi mới, cổ vũ các nhân tố mới, phổ biến những kinh nghiệm tốt, đồng thời tích cực đấu tranh chống những quan điểm và nhận thức sai trái, lệch lạc, bảo vệ đường lối và các quan điểm đúng đắn của Đảng. Qua các đợt sinh hoạt chính trị, niềm tin và sự nhất trí của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với đường lối và quan điểm của Đảng được củng cố, tăng cường.

Năm 1989, Đảng bộ xã Như Cố tiến hành Đại hội lần thứ XII (nhiệm kỳ 1989 - 1992). Đại hội thông qua Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành khóa XI và nhất trí dự

thảo phương hướng, nhiệm vụ khóa XII. Đại hội bầu đồng chí Đặng Nguyên Phú làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư.

Trong thời gian này, Đảng bộ xã tập trung chỉ đạo thực hiện tốt các cuộc vận động *“làm trong sạch và nâng cao sức chiến đấu của tổ chức Đảng và bộ máy Nhà nước, làm lành mạnh các quan hệ xã hội”* theo tinh thần Nghị quyết 04 của Bộ Chính trị và Nghị quyết Trung ương 5 (khóa VI). Đảng bộ đã rà soát lại đội ngũ, đảng viên; tổ chức tự phê bình và phê bình trong cán bộ lãnh đạo; phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan kiểm tra Đảng, nội chính và chính quyền đơn đốc giải quyết các vụ tiêu cực theo tinh thần quyết liệt. Cuộc vận động *“Làm trong sạch đội ngũ cán bộ, đảng viên, nâng cao sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng”* theo tinh thần Chỉ thị 59 của Ban Bí thư Trung ương kết hợp với việc thực hiện Quyết định 240 của Hội đồng Bộ trưởng *“về chống tham nhũng”* được triển khai đã tác động tích cực, củng cố tổ chức Đảng, chính quyền, củng cố mối quan hệ giữa Đảng và nhân dân, đẩy lùi một bước tệ tham nhũng, tiêu cực.

Công tác xây dựng chính quyền được Đảng bộ chú trọng. Hội đồng nhân dân đã có những đổi mới trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình trong lĩnh vực cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của cấp ủy; giám sát, đơn đốc hoạt động của chính quyền và xem xét, giải

quyết những yêu cầu chính đáng của cử tri. Chất lượng đại biểu Hội đồng nhân dân và các ban Hội đồng nhân dân được chú trọng và tăng cường hơn, từng bước thực hiện công khai hóa và dân chủ hóa trong các kỳ họp của Hội đồng nhân dân, đa số các nghị quyết của Hội đồng nhân dân khá thiết thực, đáp ứng được yêu cầu nguyện vọng của nhân dân.

Ủy ban nhân dân từng bước đổi mới phong cách chỉ đạo điều hành, bảo đảm nguyên tắc tập trung dân chủ, cải tiến một bước về lề lối làm việc, chống quan liêu, cửa quyền, xa rời dân; cụ thể hóa các chủ trương, chính sách về kinh tế, xã hội ở địa phương; tổ chức thực hiện và kiểm tra việc thực hiện Hiến pháp, pháp luật và làm nghĩa vụ đối với Nhà nước. Trong giai đoạn này, đồng chí Đinh Văn Lạ, Dương Văn Kỳ, Dương Thanh Mậu giữ chức Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Như Cố.

Hoạt động của các cấp, các ngành, đoàn thể đã chuyển hướng tập trung cho cơ sở, đi vào giải quyết những vấn đề do quần chúng đặt ra, thực hiện một bước dân chủ hóa, công khai hóa và công bằng xã hội, coi trọng và giải quyết kịp thời nhiều đơn thư khiếu tố, qua đó khơi dậy được niềm tin trong nhân dân.

Mặt trận Tổ quốc làm tốt vai trò là cầu nối giữa Đảng, chính quyền và nhân dân, tích cực vận động nhân dân

chấp hành các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Hoạt động của Mặt trận cũng có những đổi mới trong việc tăng cường vai trò tham mưu cho chính quyền trong việc thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Trong thời gian này, Mặt trận Tổ quốc xã cũng phối hợp tuyên truyền và vận động nhân dân tham gia bầu cử Quốc hội khóa VIII, các kỳ bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp đảm bảo an toàn, đúng luật và thành công. Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên... cũng có nhiều hoạt động thiết thực, góp phần vào sự phát triển của quê hương. Nhiều phong trào được phát động, bám sát yêu cầu của thời kỳ đổi mới, tích cực vận động nhân dân trong xã tham gia thi đua sản xuất, xây dựng quê hương.

II. Thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm, từng bước ổn định đời sống nhân dân (1991 - 1995)

Những năm đầu thập kỷ 90 của thế kỷ XX, hệ thống xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu và Liên Xô sụp đổ, phong trào cách mạng thế giới lâm vào thoái trào, nhiều Đảng Cộng sản không còn nắm được chính quyền. Trước tình hình đó, Đảng Cộng sản Việt Nam vẫn vững vàng kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, tiếp tục tiến trình đổi mới. Tháng 6/1991, tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII diễn ra tại Hà Nội đã xác định mục tiêu tổng quát của 5 năm tới là vượt qua khó khăn, thử thách, ổn định và phát triển

kinh tế, xã hội, tăng cường ổn định chính trị, đẩy lùi tiêu cực và bất công xã hội, đưa nước ta cơ bản thoát khỏi tình trạng khủng hoảng hiện nay. Đại hội chỉ rõ: Nhiệm vụ quan trọng nhất, vừa cơ bản, vừa cấp bách là ra sức đẩy mạnh sản xuất trên cơ sở tiếp tục xây dựng ngày càng đồng bộ nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần theo định hướng xã hội chủ nghĩa và vận động theo cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước, động viên mọi tiềm năng vật chất và tinh thần của xã hội, vai trò động lực của khoa học và công nghệ, vai trò của giáo dục và văn hóa, tư tưởng, đẩy mạnh nhịp độ phát triển kinh tế với năng suất, chất lượng và hiệu quả kinh tế cao.

Quán triệt Nghị quyết Đại hội lần thứ VII của Đảng, để tiếp tục đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy huyện Phú Lương, trong 2 ngày 29 và 30/4/1992, Đảng bộ xã Như Cố tiến hành Đại hội lần thứ XIII (nhiệm kỳ 1992 - 1994). Đại hội đã đánh giá: Sau 5 năm đổi mới, xã đã đạt được những thành tích bước đầu quan trọng trên các lĩnh vực chủ yếu: Kinh tế bước đầu có chuyển biến, đời sống nhân dân có mặt được cải thiện. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tuy còn nhiều phức tạp nhưng đã giữ vững được ổn định. Tuy nhiên, Đại hội cũng thẳng thắn chỉ rõ những khuyết điểm còn tồn tại: sản xuất vẫn còn tình trạng độc canh, ngành nghề khác chưa phát triển, tư duy kinh tế mới chậm

chuyển biến; bộ máy lãnh đạo chưa thực sự đổi mới về phương thức lãnh đạo... Đại hội xác định các mục tiêu trong những năm sắp tới là: Từng bước ổn định và cải thiện đời sống nhân dân; phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng sản xuất hàng hóa; tiếp tục mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Đảng bộ, chính quyền và các đoàn thể nhân dân, đổi mới công tác tổ chức cán bộ, kiên quyết phòng chống quan liêu, tham nhũng; giữ vững ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành khóa XIII gồm 9 đồng chí. Đồng chí Đặng Nguyên Phú đã được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư, đồng chí Lương Ngọc Bảy làm Thường trực Đảng ủy.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Phú Lương và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã, Đảng bộ lãnh đạo nhân dân tiếp tục đẩy mạnh phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội.

Trong lĩnh vực nông nghiệp, Đảng bộ quan tâm và đặc biệt coi trọng nhiệm vụ sản xuất nông - lâm nghiệp, đặt thành nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt chỉ đạo thường xuyên và tập trung. Để nhanh chóng khắc phục tình trạng thiếu lương thực, Đảng ủy chỉ đạo nhân dân cấy đúng thời vụ và đảm bảo không để diện tích nào bị bỏ hoang. Các giống lúa mới cũng được đưa vào sản xuất, rút ngắn thời gian và cho năng suất cao hơn. Bên cạnh đó, Đảng ủy xã tập trung chỉ đạo nhân dân dần phá bỏ thế độc canh cây

lúa, mở rộng diện tích cây màu và cây công nghiệp, đa dạng hóa cơ cấu cây trồng.

Để sản xuất nông nghiệp phát triển ổn định, vững chắc, Đảng bộ chú trọng chỉ đạo thực hiện các giải pháp xây dựng hệ thống thủy lợi, hệ thống dịch vụ khuyến nông, hoàn thiện cơ chế quản lý trong hợp tác xã nông nghiệp, giao đất, lấy hộ gia đình làm đơn vị kinh tế tự chủ, thực hiện tốt các chính sách hỗ trợ giá về giống, phân bón, thuốc trừ sâu.

Nhờ sự quan tâm chỉ đạo sát sao của cấp ủy Đảng và các biện pháp tích cực trong sản xuất nên trong 5 năm, diện tích gieo trồng của xã được giữ vững, sản lượng và năng suất có bước tiến. Từ năm 1991 đến năm 1995, sản lượng lương thực quy thóc đạt 850 - 950 tấn, năng suất trung bình đạt 40 - 42 tạ/ha, bình quân lương thực đạt 300 - 320 kg/người/năm. Kết quả trên không những làm tăng nguồn lương thực, thực phẩm của xã mà còn tạo ra nhận thức mới trong nhân dân về sản xuất lương thực, thực phẩm, góp phần nhanh chóng nâng cao đời sống nhân dân và tạo được niềm tin, sự phấn khởi của bà con nông dân đối với chủ trương đổi mới toàn diện, đồng bộ, sâu sắc của Đảng.

Chương trình phủ xanh đất trống, đồi núi trọc được thực hiện có kết quả. Trong 5 năm, toàn xã trồng khoảng 100ha rừng, giao khoảng 2.500ha rừng và đất rừng cho hộ nông

dân sản xuất kinh doanh, từng bước xã hội hóa nghề rừng. Đồng thời, để công tác trồng rừng và bảo vệ rừng đi vào chiều sâu, Đảng ủy phối hợp với các tổ chức đoàn thể tích cực vận động nhân dân không chặt phá rừng, khai thác gỗ trái phép, bảo vệ những diện tích rừng giàu.

Quán triệt tinh thần Nghị quyết 22 của Bộ Chính trị và Quyết định 72 của Chính phủ, Nghị quyết 05 của Ban Chấp hành Trung ương khóa VII về phát triển kinh tế nông thôn, Đảng ủy xã đã triển khai đồng bộ các biện pháp thực hiện, qua đó, tạo nên những chuyển biến mới về kinh tế - xã hội. Cơ cấu sản xuất phát triển theo hướng nông - lâm - thủ công nghiệp phát triển theo đúng hướng. Các hộ gia đình dần trở thành đơn vị kinh tế tự chủ, chủ động chăm lo kinh tế gia đình, góp phần thúc đẩy kinh tế địa phương và ổn định nâng cao đời sống. Bộ mặt nông nghiệp nông thôn trong xã dần có những sự thay đổi.

Từ nền tảng đời sống vật chất được cải thiện, công tác giáo dục, y tế, văn hóa trên địa bàn Như Cố từng bước được đầu tư. Quán triệt các quan điểm đổi mới của Đảng với mục tiêu “*vì con người*”, sự nghiệp giáo dục - đào tạo luôn được quan tâm. Đảng bộ xã tập trung chỉ đạo, phát triển sự nghiệp “*trồng người*”. Đối với giáo dục phổ thông, việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện và chủ trương “*xã hội hóa giáo dục*” được cấp ủy Đảng quan tâm thực hiện có hiệu quả. Đảng bộ xã đã chỉ đạo, tuyên truyền, vận động

nhân dân góp sức, tăng cường đầu tư cho giáo dục, trong đó việc xây dựng cơ sở vật chất được chăm lo thích đáng. Hoạt động giáo dục đi vào nâng cao chất lượng toàn diện. Các chỉ tiêu kế hoạch thuộc từng cấp học được giữ vững và phát triển. Việc tổ chức giảng dạy được đưa vào nền nếp, coi trọng nhân cách sư phạm của người thầy, đề cao việc dạy người thông qua dạy chữ.

Công tác chăm sóc, bảo vệ sức khỏe, nhất là việc bảo vệ, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân được quan tâm. Cấp ủy tạo điều kiện để các đội vệ sinh phòng dịch được củng cố và nâng cao chất lượng hoạt động, tích cực chủ động phòng trừ các dịch bệnh. Nhờ đó, trong thời kỳ này xã không có dịch bệnh lớn bùng phát. Dù điều kiện kinh tế còn nhiều khó khăn, nhưng việc thăm khám và cấp phát thuốc cho nhân dân cũng được Trạm y tế thực hiện tốt. Các chương trình quốc gia về y tế được chỉ đạo thực hiện chặt chẽ, số cháu trong độ tuổi tiêm chủng phòng bệnh đã được tiêm chủng đạt 98%, chương trình quốc gia phòng, chống suy dinh dưỡng cho trẻ em triển khai có hiệu quả. Công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình được đẩy mạnh; thực hiện có hiệu quả công tác truyền thông dân số như tổ chức ngày hội kế hoạch hóa gia đình. Trong 5 năm (1991 - 1995), tỷ lệ tăng dân số tự nhiên tại Như Cố là 1,2%.

Hoạt động văn hóa, thông tin bám sát nhiệm vụ chính trị địa phương, đổi mới về nội dung và phương thức hoạt

động như tập trung tuyên truyền đường lối đổi mới, các điển hình và nhân tố mới trong các lĩnh vực; tuyên truyền, giáo dục pháp luật, truyền thống yêu nước, cách mạng của quê hương, đất nước. Các phương tiện truyền thông được nâng cấp, đáp ứng yêu cầu của công tác tuyên truyền trong tình hình mới. Đặc biệt, hệ thống loa truyền thanh công cộng được xây dựng ở các cụm dân cư, phục vụ cho hoạt động tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng và động viên, cổ vũ cũng như uốn nắn những lệch lạc trong sản xuất, trong đời sống hằng ngày của nhân dân. Quán triệt sâu sắc nhiệm vụ chiến lược “*xây dựng con người*” trong các Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VII, cấp ủy Đảng, chính quyền và đoàn thể quần chúng tập trung vào việc tuyên truyền xây dựng đời sống lành mạnh và khơi dậy truyền thống văn hóa địa phương, văn hóa dân tộc trong hầu hết cộng đồng dân cư, đồng thời tích cực ngăn ngừa và phê phán các hủ tục, mê tín dị đoan.

Công tác xóa đói giảm nghèo được coi là nhiệm vụ trung tâm thường xuyên của các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể quần chúng cùng các tổ chức xã hội. Trong thời gian qua, Đảng ủy đã chỉ đạo dành nguồn vốn nhất định để giúp đỡ các hộ gia đình khó khăn, xây dựng và phát triển kinh tế, giúp họ vươn lên thoát nghèo, ổn định cuộc sống.

Các phong trào đền ơn đáp nghĩa, giúp đỡ gia đình liệt sỹ, thương binh, gia đình có công với nước, có công với cách mạng như xây dựng nhà tình nghĩa, tặng sổ tiết kiệm... được phát động rộng rãi trong nhiều tầng lớp nhân dân. Việc thực hiện các chính sách xã hội và các hoạt động tình nghĩa được cấp ủy Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng các cấp đặc biệt quan tâm. Các chế độ chi trả bảo hiểm xã hội, trợ cấp gia đình chính sách thực hiện kịp thời, đáp ứng yêu cầu đảm bảo đời sống hàng ngày của các đối tượng chính sách.

Chấp hành Nghị quyết của Hội nghị lần thứ 3 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VII (tháng 6/1992) “*về công tác quốc phòng và an ninh*” và Chỉ thị số 13-CT/TW ngày 21/7/1992 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy tập trung củng cố và kiện toàn lực lượng dân quân và công an viên. Tổ chức phối hợp cùng quần chúng nhân dân kịp thời phát hiện và giải quyết nhanh các vụ việc mất an ninh trật tự trên địa bàn, đẩy mạnh tuần tra, canh gác kết hợp với vận động nhân dân chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật. Nhiệm vụ tuyển quân hằng năm đều đạt chỉ tiêu trên giao cả về số lượng và chất lượng.

Song song với nhiệm vụ đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, Đảng bộ rất coi trọng công tác xây dựng Đảng trên cả 3 mặt chính trị, tư tưởng, tổ chức và coi đây là nhiệm vụ then chốt để Đảng bộ luôn ngang tầm với nhiệm vụ,

hoàn thành chức năng lãnh đạo phong trào cách mạng ở địa phương.

Trong quá trình triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính trị, công tác chính trị, tư tưởng được Đảng ủy coi trọng. Đặc biệt trong bối cảnh các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu và Liên Xô sụp đổ, đời sống kinh tế nhiều khó khăn, những tác động tiêu cực về kinh tế - xã hội, các thế lực thù địch tăng cường chống phá ta, cấp ủy Đảng đã tổ chức tốt việc nghiên cứu các chuyên đề, các quan điểm của Đảng, nghiên cứu, quán triệt sâu sắc các Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII, Đại hội Đảng bộ tỉnh và huyện... giúp cho cán bộ, đảng viên và nhân dân nhận thức đúng đắn những thành tựu, khó khăn, thời cơ và thách thức. Đảng ủy chỉ đạo công tác tư tưởng phải hoạt động tích cực có hiệu quả chuyển tải nhanh kịp thời các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, chủ trương của Tỉnh ủy, nhiệm vụ của địa phương và khơi dậy truyền thống cách mạng, đoàn kết, tự lực tự cường cho cán bộ, đảng viên và nhân dân. Từ đó khẳng định niềm tin đối với sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng và Bác Hồ lựa chọn, góp phần giữ vững và phát huy truyền thống đoàn kết trong Đảng và trong nhân dân, đề cao cảnh giác đấu tranh chống mọi âm mưu thủ đoạn “*Diễn biến hòa bình*” của các thế lực thù địch.

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, trong 2 ngày 15 và 16/6/1994, Đảng bộ xã Như Cố tiến hành Đại hội Đảng bộ lần thứ XIV (nhiệm kỳ 1994 - 1996) với sự tham gia của 36 đồng chí trên tổng số 46 đảng viên trong toàn Đảng bộ. Đại hội nghiêm túc kiểm điểm những kết quả đã đạt được trong nhiệm kỳ trước, thẳng thắn chỉ rõ những mặt được và chưa được, qua đó đề ra phương hướng lãnh đạo trong thời kỳ tiếp theo. Đại hội đã thông qua Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XIII, Báo cáo kiểm điểm của Ban Chấp hành khóa XIII, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ khóa XIV. Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa XIV gồm 9 đồng chí⁽¹⁾. Ban Thường vụ được bầu gồm 3 đồng chí: đồng chí Đặng Nguyên Phú tiếp tục được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư Đảng ủy, đồng chí Lương Ngọc Bẩy làm Thường trực Đảng ủy.

Trong thời gian này, các đợt sinh hoạt chính trị theo chủ trương của cấp trên cũng được tổ chức, chỉ đạo chặt chẽ từ trong Đảng tới các đoàn thể quần chúng đã góp phần ổn định chính trị - xã hội và đẩy mạnh phát triển kinh tế; có tác dụng thiết thực làm chuyển biến nhận thức, cách nghĩ,

⁽¹⁾ Ban Chấp hành khóa XIV của Đảng bộ xã Như Cố gồm 9 đồng chí sau: Dương Thanh Mậu, Lương Ngọc Bẩy, Nguyễn Thị Diên, Dương Văn Đông, Đặng Nguyên Phú, Nguyễn Văn Viên, Hà Sỹ Huynh, Hà Văn Minh, Mai Hoàng Dũng.

cách làm, phát huy tính tự lực tự cường, phê phán tư tưởng trông chờ, ỷ lại và những tệ nạn xã hội cho cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Công tác giáo dục lý luận, bồi dưỡng nghiệp vụ công tác Đảng cho cán bộ, đảng viên đảm nhiệm các nhiệm vụ chủ chốt được quan tâm thường xuyên. Trong 5 năm (1991 - 1995), xã đã cử nhiều cán bộ, đảng viên tham dự các lớp lý luận chính trị do tỉnh và huyện mở, cử nhiều lượt cán bộ đi đào tạo tập trung dài hạn và ngắn hạn ở cấp trên, góp phần nâng cao trình độ chính trị, năng lực hoạt động thực tiễn cho cán bộ, đảng viên.

Công tác phát triển đảng viên mới được các cấp ủy coi trọng. Từ năm 1994 đến năm 1995, Đảng bộ kết nạp thêm được 10 đồng chí đảng viên mới. Đến cuối năm 1995, toàn Đảng bộ có 54 đảng viên sinh hoạt ở 7 chi bộ Đảng.

Một trong những chủ trương đổi mới công tác tổ chức Đảng mà Đảng ủy chỉ đạo thực hiện là việc tăng cường chất lượng sinh hoạt Đảng, mở rộng dân chủ, giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ. Việc bầu cử các cơ quan lãnh đạo Đảng bộ, Hội đồng nhân dân, đoàn thể các cấp, sắp xếp bộ máy tổ chức đều được Đảng ủy chỉ đạo lấy ý kiến của đông đảo cán bộ, đảng viên, quần chúng và bàn bạc dân chủ tập thể trong từng chi bộ Đảng. Đa số cán bộ được đề bạt đều hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được phân công.

Công tác kiểm tra trong Đảng bộ tập trung vào nhiệm vụ chính là kiểm tra việc chấp hành nghị quyết, Điều lệ Đảng, nguyên tắc tổ chức sinh hoạt Đảng, quy chế hoạt động của Đảng. Trọng tâm kiểm tra đã hướng vào việc chấp hành các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đặc biệt, công tác phòng, chống tham nhũng, quan liêu, vi phạm dân chủ được nêu cao thường xuyên.

Năm 1994, Đảng ủy chỉ đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân theo đúng nguyên tắc, đúng luật, đúng tiêu chuẩn, 19 đại biểu được bầu vào Hội đồng nhân dân. Trong kỳ họp đầu tiên của Hội đồng nhân dân, đồng chí Đặng Nguyên Phú được bầu làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, đồng chí Hà Văn Minh làm Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân. Cũng trong kỳ họp này, đồng chí Dương Thanh Mậu được bầu làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân, đồng chí Hà Sỹ Huynh làm Phó Chủ tịch. Trong nhiệm kỳ, Hội đồng nhân dân xã thường xuyên trực tiếp tiếp dân, phối hợp với các ban, đoàn thể giải quyết các trường hợp khiếu kiện của dân và tổ chức các cuộc họp đúng theo quy định. Các kỳ họp của Hội đồng nhân dân đảm bảo đúng định kỳ, nội dung đầy đủ, thiết thực. Hoạt động của đại biểu Hội đồng nhân dân được tăng cường, nhất là trong việc tiếp xúc cử tri, giám sát hoạt động của các cơ quan nhà nước, kiến nghị với chính quyền các cấp

giải quyết những khiếu nại của nhân dân. Vai trò của Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân ngày càng được thể hiện rõ, được nhân dân tín nhiệm. Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân đã bám sát và cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của Đảng, Tỉnh ủy, Huyện ủy và Đảng ủy xã thành các văn bản pháp quy, nhiệm vụ, biện pháp cụ thể, điều hành các cơ quan chuyên môn tổ chức thực hiện, đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống. Với chức năng quản lý nhà nước, Ủy ban nhân dân xã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn, chính quyền tập trung vào những nội dung chủ yếu về phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo xây dựng chính quyền vững mạnh và thực hiện tốt công tác quốc phòng, an ninh.

Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể nhân dân tại địa phương và các đoàn thể được xây dựng kiện toàn, củng cố; xây dựng được quy chế hoạt động của tổ chức, đoàn thể mình. Trong 5 năm (1991 - 1995), Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân, các hội tiến hành Đại hội đảm bảo dân chủ, đoàn kết, thiết thực. Các đoàn thể chú trọng cải tiến nâng cao chất lượng nội dung hoạt động thông qua các chương trình, dự án cụ thể, bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương, hướng về cơ sở, mang lại nhiều quyền lợi thiết thực cho hội viên vì thế thu hút đông đảo hội viên tham gia. Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển, quốc phòng an ninh được tăng cường, mối quan hệ đoàn kết được chặt

chế, phản ánh kịp thời tâm tư nguyện vọng của các tầng lớp nhân dân trong xã với Đảng bộ và chính quyền.

Sau 5 năm thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII, các nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ VI, Đại hội Đảng bộ huyện Phú Lương lần thứ XIV và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã Như Cố lần thứ XIV, Đảng ủy đã tập trung lãnh đạo nhân dân khắc phục mọi khó khăn, tiến hành công cuộc đổi mới toàn diện cả kinh tế và chính trị đạt được nhiều kết quả. Cơ cấu kinh tế được xác lập phù hợp với tiềm năng thế mạnh của địa phương đó là: nông - lâm nghiệp - thủ công nghiệp. Nền kinh tế có bước phát triển, thu nhập bình quân đầu người năm 1995 đạt khoảng 1,2 triệu đồng, tổng thu ngân sách 40 triệu/năm⁽¹⁾. Bộ mặt nông thôn có sự đổi mới, đời sống nhân dân từng bước được cải thiện. Cơ sở hạ tầng được xây dựng, ngày càng tăng cường tiềm lực mới thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển. Sự nghiệp văn hóa - xã hội có sự phát triển, dân trí được nâng lên một bước; quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội được củng cố và tăng cường, tình hình chính trị ổn định. Đảng bộ đã kiên trì phấn đấu, nỗ lực vượt qua khó khăn, ngày một trưởng thành và vững bước tiến lên. Nhân dân các dân tộc trong xã đoàn kết chặt

⁽¹⁾ Báo cáo chính trị trình Đại hội Đảng bộ xã Như Cố khóa XV (nhiệm kỳ 1996 - 2000).

chê, tin tưởng vào sự nghiệp đổi mới của Đảng và sự lãnh đạo của Đảng bộ. Về cơ bản, các mục tiêu kinh tế - xã hội mà Đại hội Đảng bộ xã Như Cố nhiệm kỳ trước đề ra đều hoàn thành. Đây chính là những điều kiện, tiền đề thuận lợi để Đảng bộ và nhân dân Như Cố vững bước tiến vào giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn.

III. Đổi mới cơ chế quản lý kinh tế - xã hội (1996 - 2005)

Giai đoạn 1996 - 2005 là giai đoạn có nhiều sự kiện quan trọng trong lịch sử xã Như Cố. Trong giai đoạn này, thực hiện Nghị quyết kỳ họp thứ 10 của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (khóa IX), tỉnh Bắc Thái được chia tách thành 2 tỉnh Bắc Kạn và Thái Nguyên. Xã Như Cố cùng 9 xã và thị trấn⁽¹⁾ thuộc huyện Phú Lương chuyển về huyện Bạch Thông.

Tiếp đó, căn cứ vào Luật tổ chức Chính phủ ra ngày 30/9/1992, xét đề nghị của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Kạn và Bộ trưởng - Trưởng ban Tổ chức cán bộ Chính phủ, ngày 06/7/1998, Chính phủ ra Nghị định số 46/1998/NQ-CP "Về việc thành lập huyện Chợ Mới trực

⁽¹⁾ Các xã, thị trấn chuyển từ huyện Phú Lương về huyện Bạch Thông gồm: Bình Văn, Yên Hân, Yên Cư, Nông Hạ, Nông Thịnh, Như Cố, Thanh Bình, Yên Đĩnh, Quảng Chu và thị trấn Chợ Mới.

thuộc tỉnh Bắc Kạn” trên cơ sở một phần diện tích tự nhiên và nhân khẩu của huyện Bạch Thông. Thực hiện Nghị định của Chính phủ, huyện Chợ Mới được thành lập gồm 16 đơn vị hành chính xã và thị trấn, trong đó có xã Như Cố.

Trong điều kiện đơn vị hành chính trên xã có nhiều sự thay đổi, Đảng bộ xã Như Cố lãnh đạo nhân dân nhanh chóng ổn định đời sống, tiếp tục tập trung mọi nguồn lực để vượt qua mọi khó khăn, thử thách, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

1. Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Xác định hệ thống chính trị vững mạnh là cơ sở thực hiện thành công các nhiệm vụ kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh, Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội xã Như Cố đẩy mạnh sự phối hợp giữa các ngành chức năng trong việc triển khai các chỉ thị, nghị quyết, các văn bản của cấp trên kịp thời, đúng chế độ, đúng luật định. Tinh thần đoàn kết nội bộ được nêu cao, cán bộ, đảng viên giữ vững được tinh thần an tâm, lạc quan, khắc phục những khó khăn về điều kiện, hoàn cảnh cá nhân để phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Đảng bộ đẩy mạnh củng cố tổ chức cơ sở Đảng, qua đó, các chi bộ cơ sở đều thể hiện được vai trò là hạt nhân lãnh đạo toàn diện mọi mặt công tác cơ sở. Tính chiến đấu của các chi bộ được nâng cao, đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của sự nghiệp đổi mới. Tình trạng ỷ lại, buông lỏng sự lãnh đạo dần được hạn chế, chất lượng sinh hoạt của các chi ủy, chi bộ được nâng lên rõ rệt.

Những năm 1996 - 2005, Đảng bộ quán triệt thực hiện các nghị quyết của Trung ương và tỉnh về cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2). Thông qua thực hiện Nghị quyết, cán bộ, đảng viên thấy được những ưu điểm và hạn chế của mình, qua đó có biện pháp sửa chữa, tinh thần đoàn kết trong Đảng được phát huy, nguyên tắc tập trung dân chủ, Điều lệ Đảng được thực hiện tốt.

Đảng ủy cử cán bộ theo học các lớp chuyên môn, lớp trung cấp lý luận, kỹ năng nghiệp vụ công tác, đào tạo nguồn do huyện tổ chức... Những đảng viên kết nạp từ năm 1995 được theo học các lớp chính trị phổ thông. Thông qua rèn luyện đội ngũ đảng viên, Đảng ủy phát hiện và bồi dưỡng những người có tài, có đức để đảm đương các vị trí công tác trong hệ thống chính trị, từng bước xây dựng thế hệ bổ sung, kế tiếp và từng bước trẻ hóa đội ngũ cán bộ.

Công tác phát triển đảng viên mới được thực hiện đúng quy định, đảm bảo chất lượng, không chạy theo số lượng. Đảng ủy đặc biệt chú ý phát triển đảng viên ở thôn bản trắng đảng viên và các trường học còn ít hoặc chưa có đảng viên. Khi chuyển từ Đảng bộ huyện Phú Lương về Đảng bộ huyện Bạch Thông (năm 1996), Đảng bộ xã Như Cố có 57 đảng viên⁽¹⁾, sinh hoạt ở 6 chi bộ. Đến năm 2005, số đảng viên trong toàn Đảng bộ là 95 đồng chí, sinh hoạt tại 11 chi bộ (trong đó có 8 chi bộ thôn bản và 3 chi bộ nhà trường). Đến năm 2005, xã không còn thôn trắng đảng viên.

Trong những năm 1996 - 2000, để kịp thời kiểm điểm công tác lãnh đạo của Đảng bộ, đề ra các nhiệm vụ, mục tiêu phù hợp với thay đổi của tình hình chung, đồng thời kiện toàn đội ngũ lãnh đạo, Đảng bộ xã Như Cố đã tổ chức các kỳ Đại hội Đảng bộ xã.

Trong 2 ngày 27 và 28/12/1995, Đại hội Đảng bộ xã Như Cố lần thứ XV (nhiệm kỳ 1996 - 2000) được tiến hành. Tổng số đảng viên được triệu tập và tham gia Đại hội là 54 đồng chí. Sau khi tiến hành thảo luận, Đại hội nghe và thống nhất cao Báo cáo chính trị và Báo cáo kiểm điểm trình Đại hội của Ban Chấp hành khóa XIV, đồng thời đã

⁽¹⁾ Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Chợ Mới, *Huyện Chợ Mới - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng, bảo vệ Tổ quốc (1945 - 2012)*, Nxb. Đại học Thái Nguyên, 2013, tr.170.

biểu quyết thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Đảng bộ trong nhiệm kỳ tới:

- Tổng sản lượng quy thóc đạt 950 - 1.000 tấn, mỗi năm tăng 45 - 50 tấn.

- Thu nhập bình quân đầu người đạt từ 1,2 - 1,5 triệu đồng/năm.

- Thu ngân sách hằng năm tăng từ 8 - 10%.

- Đàn gia súc tăng hằng năm đạt 10 - 15%, nâng tổng số đàn đến năm 2000 đạt 1.000 con.

- Giữ tỷ lệ tăng dân số ở mức dưới 2%.

- Phấn đấu đạt và giữ vững Đảng bộ trong sạch vững mạnh, mỗi chi bộ kết nạp thêm từ 1 - 2 đảng viên mới.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành khóa XV gồm 9 đồng chí⁽¹⁾. Ban Chấp hành đã bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Đồng chí Đặng Nguyên Phú được bầu làm Bí thư Đảng ủy⁽²⁾, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư, đồng chí Lương Ngọc Bẩy làm Thường trực Đảng ủy.

⁽¹⁾ Ban Chấp hành khóa XV gồm có 9 đồng chí sau: Đặng Nguyên Phú, Dương Thanh Mậu, Lương Ngọc Bẩy, Mai Hoàng Dũng, Hà Văn Minh, Hà Sỹ Huynh, Nguyễn Văn Viên, Nguyễn Thị Điện, Hà Văn Lượng.

⁽²⁾ Tháng 2/1996, đồng chí Đặng Nguyên Phú mất, Đảng bộ bầu kiện toàn lại, đồng chí Lương Ngọc Bẩy được bầu làm Bí thư, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư, đồng chí Hà Văn Minh làm Thường trực Đảng.

Tiếp theo, kỳ Đại hội Đảng bộ xã Như Cố lần thứ XVI (nhiệm kỳ 2000 - 2005) được tổ chức trong 2 ngày 30 và 31/8/2000. Đảng viên được triệu tập và tham gia Đại hội là 79 đồng chí. Đại hội khẳng định: Dù gặp nhiều khó khăn nhưng trong nhiệm kỳ vừa qua, toàn Đảng bộ đã luôn chủ động phấn đấu thực hiện và hoàn thành thắng lợi các chỉ tiêu kinh tế - xã hội mà Nghị quyết Đại hội khóa XV đã đề ra. Đại hội đề ra mục tiêu tổng quát đến năm 2005 là: *“Tiếp tục thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nỗ lực thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ kinh tế, xã hội, giữ vững ổn định quốc phòng - an ninh, từng bước cải thiện đời sống nhân dân, tạo tiền đề vững chắc cho giai đoạn tiếp theo”*. Trong đó, Đại hội đã biểu quyết thông qua một số chỉ tiêu cụ thể như sau:

- Tổng sản lượng lương thực quy thóc đạt 1.000 - 1.100 tấn, bình quân lương thực đầu người đạt 320 - 362 kg/năm.
- Thu nhập bình quân đầu người đạt 1,7 - 2,8 triệu đồng/năm.
- Giữ vững đàn vật nuôi, nâng tổng số đàn gia súc lên 2.200 - 3.000 con.
- Phấn đấu giảm tỷ lệ tăng dân số xuống dưới 1,15%.
- Huy động các cháu 5 tuổi vào mẫu giáo đạt 90%, 6 tuổi vào lớp 1 đạt 100%.

- Giữ vững quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội.
- Phấn đấu Đảng bộ đạt trong sạch vững mạnh, 75% chi bộ đạt trong sạch vững mạnh.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 9 đồng chí. Trong phiên họp đầu tiên diễn ra ngày 25/9/2000, Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 3 đồng chí. Đồng chí Hà Văn Minh được bầu giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Dương Thanh Mậu làm Phó Bí thư, đồng chí Nguyễn Văn Viên làm Ủy viên Thường vụ, Thường trực Đảng ủy.

Cơ chế dân chủ cơ sở được duy trì triệt để, nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách được giữ vững. Chức năng của mỗi thành viên được phát huy cao độ, phân công theo Luật Tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân. Các ý kiến, nguyện vọng của nhân dân được tập trung giải quyết dứt điểm, nhanh gọn. Nhận thức được tình trạng của xã vùng cao, vùng sâu, vùng xa, trình độ cán bộ cơ sở còn thấp, xã chủ động đề xuất với cấp trên mở các lớp tập huấn thường niên để nâng cao nghiệp vụ quản lý. Thực hiện Nghị định số 51-NQ/CP ngày 10/5/1997 về việc đăng ký và quản lý hộ khẩu, Ủy ban nhân dân xã đã từng bước nâng cao hiệu quả công tác tư pháp, đẩy mạnh phổ biến pháp luật đến nhân dân.

Là địa bàn chủ yếu có các dân tộc ít người sinh sống, công tác củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tại xã Như Cố

được chú trọng. Mặt trận Tổ quốc cùng các đoàn thể như Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên... đều nỗ lực trong việc đổi mới phương thức hoạt động, thu hút nhân dân tham gia tích cực vào các phong trào thi đua sản xuất, đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, nếp sống văn hóa. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể là cầu nối giữa Đảng, chính quyền với nhân dân; kịp thời phản ánh những tâm tư, nguyện vọng của quần chúng để Đảng, chính quyền có phương hướng giải quyết.

Tuy nhiên, trong công tác duy trì, điều hành nhiệm vụ của hệ thống chính trị có những lúc còn hạn chế, chưa khoa học do các thành viên chưa được đào tạo nghiệp vụ, chuyên môn cơ bản. Việc giao ban tuần chưa được duy trì thường xuyên, đều đặn.

2. Đổi mới cơ chế quản lý, đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội

Trên cơ sở tập quán lâu đời của nhân dân địa phương là canh tác nông nghiệp, Đảng bộ, chính quyền Như Cố đưa chương trình tập huấn khoa học kỹ thuật trồng lúa nước hướng dẫn nhân dân chăm sóc phòng trừ sâu bệnh, đưa giống lúa mới có năng suất cao vào đồng ruộng, đồng thời đưa cây màu xuống ruộng 1 vụ nhằm nâng cao diện tích và tổng sản lượng lương thực. Hằng năm, Đảng bộ, chính quyền địa phương chủ động giao các chỉ tiêu kinh tế - xã

hội hằng năm đến 11 thôn xóm trong toàn xã, các thôn giao đến từng hộ các chỉ tiêu đã được phân bổ. Bên cạnh đó, Đảng ủy chỉ đạo các đoàn thể phối hợp, tín chấp với Ngân hàng Nông nghiệp hỗ trợ cho trên 300 hộ dân vay vốn để phát triển kinh tế gia đình. Các hộ gia đình được hỗ trợ vay vốn đã sử dụng nguồn vốn vào việc mua giống cây ăn quả, mua trâu, bò, lợn để chăn nuôi.

Giai đoạn này, Như Cố từng bước thực hiện thành công mục tiêu chuyển dịch cơ cấu cây trồng. Các giống lúa có năng suất cao, các cây thuốc lá, mía, đỗ tương, dưa hấu, ngô được đưa vào gieo trồng, khai thác tối đa đất 1 vụ. Các hộ chủ động về làm đất, chuẩn bị giống, vật tư phân bón, tích cực trong việc áp dụng khoa học kỹ thuật thâm canh hợp lý, chuyển đổi giống cây trồng có năng suất cao. Bằng nhiều biện pháp tích cực, năng suất lúa và tổng sản lượng lương thực tăng đều qua các năm. Năm 1998, năng suất lúa đạt 32 tạ/ha, có những diện tích trồng lúa mới đạt 60 - 70 tạ/ha, tổng sản lượng lương thực đạt 694 tấn (kể cả màu quy thóc), mức sống bình quân đầu người đạt 270 kg/năm. Đến năm 2004, năng suất lúa đạt 44 tạ/ha, tổng sản lượng là 1.026 tấn, bình quân lương thực là 399 kg/người.

Năng suất và sản lượng cây trồng nâng cao tạo điều kiện để chăn nuôi phát triển. Một số giống mới được đưa vào nuôi như lợn lai hướng nạc, kết hợp cùng các biện pháp chăm sóc khoa học đã rút ngắn thời gian xuất chuồng của

Thu hoạch dưa hấu ở xã Như Cố

Mô hình nuôi nhím mang lại hiệu quả kinh tế cao

Chè là một trong những loại cây có giá trị kinh tế cao được trồng nhiều ở xã Như Cố

Mô hình chăn nuôi lợn sạch tại thôn Nà Ròng

đàn lợn. Đàn trâu, bò, ngựa nhìn chung có giảm nhẹ về số lượng do máy móc cơ giới được đưa vào sản xuất ngày càng nhiều. Số lượng đàn trâu dao động từ khoảng 700 - 800 con, đàn bò có trên 100 con, ngựa trên 100 con... đáp ứng nhu cầu về sức kéo và vận chuyển hàng hóa, phục vụ nhân dân trong xã. Công tác tiêm phòng được đảm bảo thường xuyên 2 lần 1 năm đạt 80% trở lên. Năm 2002, xã Như Cố là một trong những xã tổ chức tiêm phòng cho gia súc, gia cầm sớm nhất huyện. Nhờ đó, trong những năm 1996 - 2005, trên địa bàn xã không có dịch bệnh xảy ra.

Nhân dân tận dụng diện tích mặt nước tại các hồ, đập, ao để nuôi trồng thủy sản với tổng diện tích là 8ha. Trung bình hằng năm, tổng sản lượng cá thu hoạch được là 8 tấn góp phần cải thiện bữa ăn hằng ngày cho gia đình và giữ nước phục vụ tưới tiêu trong nông nghiệp.

Cùng với nông nghiệp, Như Cố có nhiều thuận lợi để phát triển lâm nghiệp. Năm 1999, xã hoàn thành giao 100% đất rừng cho các hộ gia đình và tập thể quản lý, bảo vệ. Những năm 1996 - 2000, xã tổ chức khoanh nuôi và bảo vệ rừng tại 4 thôn định canh định cư được 800ha, trồng rừng được 174,3ha; đến giai đoạn 2000 - 2005, tiếp tục triển khai thêm được 200ha, chủ yếu tập trung ở 2 thôn Khuổi Chủ và Khuôn Bang và rải rác ở một số thôn Nà Tào và Nà Chào.

Bên cạnh việc tích cực trồng rừng, các cây có giá trị kinh tế cao cũng được trồng như 500 cây trầm tại 3 hộ, trồng măng bát độ, luồng Thanh Hóa, bạch đàn, keo..., các loại cây ăn quả như vải, hồng, quýt, dẻ... Năm 2003, xã Như Cố nằm trong dự án vùng chè nguyên liệu của huyện Chợ Mới.

Để đáp ứng nhu cầu hàng hóa của nhân dân, thúc đẩy giao lưu buôn bán được thuận lợi, xã xây mới và đẩy mạnh khai thác chợ trung tâm. Một số hộ gia đình cũng mở các cửa hàng nhỏ với các mặt hàng cơ bản. Các ngành nghề thủ công tiếp tục được mở rộng, trên địa bàn mở thêm 1 lò gạch, 4 lớp học nghề mây tre đan.

Là một xã vùng cao, xác định thủy lợi và yếu tố có ảnh hưởng quan trọng đến sản xuất nông nghiệp, xã Như Cố luôn đẩy mạnh công tác thủy lợi. Trong những năm 1997 - 1999, được sự hỗ trợ xi măng và kỹ thuật xây lắp của cấp trên, nhân dân Như Cố đã đóng góp 1.000 ngày công xây dựng để hoàn thành phai dâng nước, máy bơm tự động 15l/s ở xóm Nà Chào, khắc phục được 20% diện tích hạn hán. Bên cạnh đó, xã còn xây đắp các đập kiên cố như Vằng Muối - Tổng Búng, Chộc Nặm 1, Chộc Nặm 2...

Nhìn chung, với Chương trình 135 dành cho các xã vùng cao, xã Như Cố đã thu hút được nhiều nguồn vốn đầu tư về đường giao thông liên thôn. Hằng năm, xã đều huy động

lực lượng toàn dân mở rộng các tuyến đường thôn, tạo điều kiện thuận lợi để di chuyển, vận chuyển. Tuyến đường liên xã dài 10km được duy tu, bảo dưỡng, các khe suối được bắc cầu để nhân dân đi lại thuận tiện.

Dự án CIDSE và Dự án VN003 gồm 7 mục tiêu lớn “*phát triển nông thôn tổng hợp*” được triển khai tại thôn Nà Luống, Khuân Tềng, Bản Nưa của xã Như Cố. Thực hiện dự án, lãnh đạo xã đã phối hợp cùng Ban Quản lý dự án mở các lớp tập huấn cho Ban phát triển làng, người dân trong thôn nhằm nâng cao nhận thức của quần chúng. Các thôn được hỗ trợ kinh phí xây dựng hội trường, cấp tử thuốc thú y, kết sắt dựng tiền, tài liệu khoa học kỹ thuật thiết yếu cho công tác thú y, tập huấn cho thú y viên được 3 đợt, cấp micro tăng âm, loa đài, kinh phí để thôn tự quản quay vòng vốn vay hỗ trợ giống cây ăn quả; tập huấn khoa học kỹ thuật, chăn nuôi thú y, truyền thông sức khỏe cho người dân hằng tháng, tập huấn chỉ số đánh giá giám sát cách lập kế hoạch hằng năm, tập huấn các nghề phụ như làm chổi chít, nuôi ong, làm đậu... Bên cạnh đó, được sự hỗ trợ của Ban Quản lý dự án, địa phương tổ chức cho nhân dân đi thăm quan mô hình kinh tế ở các tỉnh bạn vào đầu tháng 7/2005. Nhìn chung nhận thức của nhân dân được nâng lên về mọi mặt, đời sống dần ổn định, có tính đoàn kết giúp đỡ lẫn nhau làm kinh tế, cơ sở vật chất được ổn định, góp phần làm thay đổi tại cơ sở về mọi mặt.

Công tác định canh định cư, xóa đói giảm nghèo tiếp tục được quan tâm đẩy mạnh. Đảng ủy phân công ủy viên phụ trách các vùng dân tộc Dao (toàn xã có 4 thôn với trên 1.000 nhân khẩu). Các hộ gia đình này được quan tâm, ưu tiên giao khoán khoanh nuôi bảo vệ, cấp giống. Địa phương khoanh vùng kinh tế trồng chè, trồng cây lâm nghiệp, tổ chức sửa, chữa các công trình phai đập, hỗ trợ cây con, ưu tiên đưa Dự án CIDSE vào thực hiện, đồng thời tạo đất khai hoang cho các hộ.

Nhằm đảm bảo nhà ở cho người dân, xóa bỏ nhà tranh, tre, nứa, lá, Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân xã Như Cố tổ chức vận động nhân dân đóng góp ngày công, tiền mặt để xóa nhà tạm. Số hộ nghèo của xã giảm dần qua các năm, đến năm 2004, toàn xã có 108 hộ nghèo.

Tính đến năm 2005, 8/11 thôn trên địa bàn Như Cố đã có điện lưới quốc gia phục vụ cho sản xuất và sinh hoạt. Được sự chỉ đạo của cấp trên, Đảng bộ, chính quyền xã quan tâm đến việc khai thác nguồn nước chảy tự nhiên, đồng thời ở những hộ gia đình có điều kiện thuận lợi, xã khuyến khích đào giếng cuốn xi măng kéo ròng tọc, bơm tay.

Là một xã vùng cao, Ban tài chính xã Như Cố hầu hết chưa qua đào tạo cơ bản. Xong với tinh thần trách nhiệm và ý thức chấp hành tốt Luật Ngân sách, Ban Quản lý về cơ bản hoạt động có hiệu quả: Công khai các khoản thu chi,

phần đầu hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch trên giao, năm sau thu cao hơn năm trước, tăng 10% tổng số thu; các nguyên tắc quản lý tài chính được đảm bảo.

Được sự đóng góp và công sức của nhân dân, hệ thống cơ sở vật chất phục vụ giáo dục ngày càng được hoàn thiện. Năm 1996, xã Như Cố xây dựng được 15 lớp học bằng gỗ, lợp ngói và xây dựng được một nhà tập thể giáo viên cấp 4. Các nhà học tranh, tre, nứa, lá được xóa bỏ. Các công trình phúc lợi khác được xây dựng là 4 nhà bếp cho tập thể giáo viên và Ủy ban, 2 giếng ăn và 2 công trình vệ sinh phục vụ cho sinh hoạt của giáo viên 2 trường. Tiếp đó, bằng nguồn vốn của Nhà nước, xã đã xây dựng được 8 phòng học và 2 nhà tập thể cho giáo viên cấp 4 lợp ngói.

Cơ sở vật chất ổn định đã động viên được phong trào thi đua dạy tốt của giáo viên, học tốt của học sinh. Số trẻ em trong độ tuổi mẫu giáo đến trường hàng năm đạt 75 - 80%, số trẻ em trong độ tuổi đi học tiểu học và trung học cơ sở đạt 100%. Tỷ lệ lên lớp của học sinh tiểu học đạt từ 92 - 97%. Số lượng học sinh giỏi, học sinh tiên tiến, cháu ngoan Bác Hồ năm sau cao hơn năm trước. Các trường học có giáo viên đạt danh hiệu giáo viên giỏi cấp tỉnh, huyện và 100% giáo viên dạy giỏi cấp trường. Tính đến năm 2005, xã hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở.

Tại các trường học, công tác phát triển Đảng được quan tâm. Trường Tiểu học và Trung học cơ sở đã thành lập được chi bộ. Đồng thời, nhiệm vụ khuyến học đã được thực hiện thông qua việc tổ chức Đại hội Hội Khuyến học xã lần thứ nhất (tháng 7/2004), thành lập trung tâm giáo dục cộng đồng. Tuy nhiên, do là công tác mới nên vẫn còn một số hạn chế như việc vận động, tuyên truyền thành lập các chi hội khuyến học còn chưa có chiều sâu.

Trạm y tế với hệ thống cơ sở vật chất tương đối ổn định, 100% cán bộ có trình độ chuyên môn được đào tạo cơ bản đã đáp ứng được nhu cầu điều trị cho nhân dân. Trung bình hằng năm, Trạm y tế điều trị từ 400 - 600 ca ngoại trú, khám bệnh cho 1.200 - 1.500 lượt người. Bên cạnh đó, xã còn thực hiện tốt việc đỡ đẻ, khám thai, khám phụ khoa và làm dịch vụ kế hoạch hóa gia đình thường xuyên. Công tác tiêm chủng mở rộng, ngày toàn quốc uống vitamin A được duy trì đều đặn, đạt tỷ lệ cao từ 97 - 100% số đối tượng. Chương trình dân số - kế hoạch hóa gia đình đã đi vào chiều sâu trong nhận thức của người dân. Do có mạng lưới cộng tác viên dân số ở thôn bản, giao ban rút kinh nghiệm hằng tháng đều đặn. Tỷ suất sinh thô giảm từ 25‰ (năm 1994) xuống còn 18,5‰ (năm 1998). Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên là 1,4%.

Đến năm 2003, Trạm y tế xã Như Cố đã có bác sỹ, các thôn đều có nhân viên y tế thôn bản được đào tạo góp

phần quan trọng trong việc chăm sóc sức khỏe nhân dân. Các chương trình quốc gia về y tế được triển khai đồng bộ trên địa bàn, đạt kết quả cao như chương trình tiêm chủng mở rộng, chương trình phòng chống suy dinh dưỡng... Tuy nhiên cũng còn những hạn chế như hệ thống cơ sở vật chất xuống cấp, thiếu nghiêm trọng.

Các hoạt động văn hóa - xã hội được tổ chức khá tốt. Ngày hội “*Vui đón xuân mới*” được duy trì hằng năm với nhiều hoạt động thể thao như bóng đá, bóng chuyền, bóng bàn, cầu lông, tung còn. Xã có đội bóng đá chung tham gia nhiều lần thi đấu giao hữu với các xã bạn. Hoạt động văn nghệ trở thành phong trào trong thanh, thiếu niên. Thanh niên hăng hái tham gia hội diễn văn nghệ quần chúng trong huyện và giao lưu tại địa phương tạo được ấn tượng tốt và thúc đẩy quần chúng tham gia phong trào.

Để đảm bảo thông tin liên lạc, các cơ quan và một số hộ cá nhân đã lắp đặt điện thoại. Xã có điểm bưu điện văn hóa tại khu trung tâm và được huyện lắp đặt hệ thống loa truyền thanh tại trung tâm để truyền tải tin tức đến nhân dân.

Hằng năm, xã tổ chức huấn luyện quân sự cho lực lượng dân quân tự vệ. Cán bộ quân sự cơ sở được kiện toàn, xã bổ nhiệm vị trí xã đội phó theo hướng dẫn của huyện. Lực lượng dự bị động viên được đảm bảo về chất và lượng. Luật

Nghĩa vụ quân sự và nhiệm vụ quân sự địa phương được triển khai thực hiện tốt, qua các đợt kiểm tra đều đạt 100% yêu cầu đề ra. Việc tuyển chọn, gọi khám sức khỏe nghĩa vụ quân sự được thực hiện nghiêm túc theo chỉ tiêu trên giao, các chính sách hậu phương quân đội được thực hiện tốt. Xã thường xuyên tổ chức thăm hỏi, tặng quà động viên gia đình thân nhân liệt sỹ, các đồng chí thương bệnh binh nhân ngày lễ, Tết hoặc ốm đau. Xã cũng vận động được nhân dân xây dựng quỹ tình nghĩa, tặng sổ tiết kiệm tình nghĩa cho đối tượng chính sách...

Mỗi xóm có một tổ an ninh nhân dân do đồng chí công an viên và trung đội trưởng dân quân trực tiếp làm tổ trưởng, được bí thư chi bộ và trưởng xóm chỉ đạo, phối hợp cùng với lực lượng công an xã và huyện tổ chức các đợt truy quét tệ nạn xã hội, xử lý và giải quyết nhiều vụ việc theo chức năng và thẩm quyền tại địa bàn.

Sau 10 năm đẩy mạnh thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa, Đảng bộ và nhân dân Như Cố đã có những bước tiến vững chắc với những kết quả khả quan: Kinh tế tiếp tục giữ vững nhịp độ tăng trưởng, văn hóa - xã hội được duy trì và phát huy, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Kết quả đó là nhờ sự lãnh đạo toàn diện của Đảng bộ trên các lĩnh vực, hiệu quả quản lý, điều hành của chính quyền và sức lao động, sáng tạo không ngừng của nhân dân các dân tộc xã Như Cố.

IV. Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, xây dựng quê hương Như Cố ngày càng giàu đẹp, văn minh (2005 - 2015)

1. Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Như Cố nhiệm kỳ 2005 - 2010

Từ ngày 17 - 18/7/2005, Đảng bộ xã Như Cố tổ chức Đại hội Đảng bộ khóa XVII (nhiệm kỳ 2005 - 2010) với chủ đề “*Đổi mới kỷ cương, đoàn kết, đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội*”. Đại hội có nhiệm vụ đánh giá tình hình lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ khóa XVI, đề ra phương hướng, nhiệm vụ khóa XVII, góp ý kiến vào các dự thảo văn kiện của Ban Chấp hành Trung ương Đảng trình Đại hội khóa X, văn kiện của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh trình Đại hội Đảng bộ khóa IX, văn kiện của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Chợ Mới khóa II (nhiệm kỳ 2005 - 2010).

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 9 đồng chí. Ban Chấp hành Đảng bộ bầu Ban Thường vụ gồm 3 ủy viên. Đồng chí Dương Thanh Mậu được bầu giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Triệu Văn Chu, Dương Văn Đông làm Phó Bí thư.

Được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, cấp ủy, chính quyền tỉnh, huyện, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc xã Như Cố không ngừng phấn đấu vượt qua những

khó khăn, thách thức do thiên tai, hạn hán, sâu bệnh, giá cả vật tư leo thang, phát huy tốt nội lực, thực hiện đạt và vượt các chỉ tiêu Đại hội đề ra. Đảng bộ và chính quyền cũng tranh thủ sự quan tâm của cấp trên, các chương trình quốc gia về việc đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng để nâng cao hơn nữa đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân, tốc độ phát triển kinh tế và cơ cấu kinh tế được chuyển dịch khá, văn hóa, xã hội được quan tâm, an ninh chính trị ổn định. Công tác xây dựng tổ chức Đảng, chính quyền và các đoàn thể nhân dân có nhiều tiến bộ.

Tranh thủ sự đầu tư của Nhà nước, sự hỗ trợ của tỉnh, huyện, Đảng bộ, chính quyền địa phương đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng các công trình thủy lợi để phục vụ tưới tiêu cho sản xuất nông nghiệp. Trong những năm 2005 - 2010, Đảng bộ và chính quyền tập trung coi trọng thâm canh chuyển đổi cơ cấu cây trồng cho phù hợp, vận động nhân dân khai thác tốt đất 1 vụ thành đất 2 - 3 vụ, tăng cường đưa các loại giống cây trồng tiến bộ kỹ thuật, giống lai năng suất cao đưa vào đồng ruộng... Với những biện pháp đó, mặc dù diện tích đất trồng lúa chỉ tăng từ 182ha (năm 2006) lên 187ha (năm 2009), song năng suất bình quân có sự tăng vọt từ 40 tạ/ha lên 97,1 tạ/ha. Sản lượng thóc năm 2009 đạt 852,4 tấn.

Bên cạnh lúa thì ngô vẫn là cây lương thực đóng vai trò quan trọng trong trồng trọt của nhân dân địa phương. Diện

tích trồng ngô thường dao động qua hằng năm nhưng không quá nhiều. Tuy nhiên, nhờ ứng dụng nhiều giống ngô có năng suất cao, sức đề kháng tốt nên năng suất ngô tăng từ 183,4 tấn (năm 2006) lên 365,2 tấn (năm 2009). Các loại cây hoa màu khác đều đạt chỉ tiêu hằng năm.

Với đặc điểm là xã miền núi, Như Cố có nhiều điều kiện để phát triển lâm nghiệp và cây công nghiệp. Đến năm 2009, diện tích rừng tự nhiên của xã là 4.504,43ha, độ che phủ của rừng đạt 70%. Rừng trồng của địa phương chủ yếu để cung cấp nguyên liệu cho ngành công nghiệp giấy, nguyên liệu công nghiệp, chế biến. Những năm 2005 - 2010, xã Như Cố đã trồng mới được 226,2ha rừng, vượt chỉ tiêu nghị quyết Đảng bộ đề ra. Cây chè trồng mới được 47,2ha, so với chỉ tiêu đề ra mới đạt 47%, chủ yếu là chè hạt trung du và chè cành đã góp phần đem lại thu nhập khá cho các hộ gia đình. Cây ăn quả các loại trồng được 30ha, trong đó, cây cam quýt chiếm 19,5ha.

Cùng với sự phát triển của khoa học kỹ thuật, các loại máy móc được đưa vào sản xuất ngày càng nhiều nên số lượng trâu, bò giảm hẳn. Nhiều hộ gia đình bán trâu, bò để mua máy cày mini, thêm vào đó, có những năm rét đậm, rét hại như năm 2008 khiến một số con trâu, bò bị chết rét. Năm 2006, tổng đàn trâu có 789 con, bò có 272 con, đến năm 2009, đàn trâu giảm còn 654 con, đàn bò còn 85 con. Số lượng đàn lợn và gia cầm lại tăng: Năm 2006,

xã có 1.281 con lợn và 11.368 con gia cầm, năm 2009 tăng lên 1.737 con lợn và 13.000 con gia cầm. Công tác tiêm phòng được đảm bảo thực hiện 2 đợt với 80% tổng đàn trở lên. Đầu năm 2010, dịch cúm gia cầm bùng phát tại thôn Nà Tào. Ngay khi phát hiện, địa phương đã phối hợp cùng Ban Chỉ đạo huyện khống chế dịch và tiêu hủy hơn 1.000 con gia cầm, không để dịch bùng phát và lây lan.

Với diện tích mặt nước ao, hồ không nhiều (chỉ có khoảng 11ha), nhân dân địa phương đã tổ chức nuôi thả cá. Sản lượng cá thu hoạch một phần nâng cao thu nhập, một phần cải thiện bữa ăn trong gia đình.

Tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn xã thời gian này có điều kiện phát triển do những yếu tố như cơ sở hạ tầng, nhất là hệ thống đường giao thông được đầu tư xây dựng. Các hợp tác xã Toàn Thành và Phúc Lộc được phát triển thành các công ty trách nhiệm hữu hạn Phúc Lộc, Doanh Đạt, Như Xuân. Bên cạnh đó, ở xã còn nhiều các cơ sở sản xuất nhỏ lẻ như cơ sở sản xuất bia rượu Khuổi Chủ, lò gạch, xưởng gỗ bóc chế biến lâm sản... tạo công ăn việc làm cho công nhân và tăng thu nhập cho địa phương.

Từ năm 2006, cùng với việc trồng cây mây, Công ty Trách nhiệm hữu hạn Phúc Lộc đầu tư đào tạo hàng trăm thợ và bắt đầu gia công sản xuất mặt hàng mây tre thủ công xuất khẩu. Nghề làm mây tre đan xuất khẩu đã góp

phần cải thiện thu nhập và giải quyết việc làm cho khoảng 200 lao động tham gia sản xuất trực tiếp. Để đảm bảo nguồn nguyên liệu, năm 2008, Ủy ban nhân dân xã Như Cố xây dựng Dự án “Đầu tư xây dựng vùng trồng nguyên liệu mây tre để sản xuất hàng thủ công mỹ nghệ xuất khẩu”.

Các hoạt động thương mại diễn ra ngày càng thuận lợi nhờ việc xây dựng chợ Như Cố vào năm 2003 với nguồn vốn đầu tư của Nhà nước. Chợ được họp vào các ngày 01 - 06 - 11- 16 hằng tháng, là nơi để nhân dân giao lưu, trao đổi hàng hóa với các địa phương lân cận. Bên cạnh đó, các đại lý kinh doanh đã đưa hàng đến tận nơi để phục vụ cho người tiêu dùng, giao lưu buôn bán được thuận tiện, hoạt động dịch vụ được tăng lên. Hoạt động thương mại và dịch vụ ngày càng nhộn nhịp đã góp phần thay đổi tích cực trong cơ cấu kinh tế, góp phần đảm bảo chuyển dịch cơ cấu đạt mục tiêu đề ra và đảm bảo tốc độ tăng trưởng.

Là xã vùng cao, Như Cố tiếp tục được Đảng và Nhà nước quan tâm đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ phát triển kinh tế - xã hội với các Chương trình 135, vốn trái phiếu chính phủ, vốn JBIC⁽¹⁾. Trong những năm 2005 - 2010, địa

⁽¹⁾Nguồn vốn JBIC do Ngân hàng Hợp tác quốc tế Nhật Bản - JBIC tài trợ nhằm hỗ trợ tài chính cho các dự án đầu tư mới, đầu tư mở rộng sản xuất của doanh nghiệp nhỏ và vừa ngoài quốc doanh.

phương xây dựng thêm được các công trình như công trình cống làng nghề Khuổi Chủ - Khuân Bang, đường giao thông liên thôn Nà Luống - Bản Nưa, đập Phai Ván, kiên cố hóa kênh mương Bản Quất, Nà Luồng, xây dựng đập Nà Tào, Nà Luống, Khuân Tềng, đập Chương Bản Nưa, đường giao thông liên thôn Bản Quất - Khuổi Hóp, Hồ Thẩm Trà (Nà Ròng), sửa chữa nâng cấp hồ Tam Kha (Nà Tào), 2 kè chống sới Nà Tào và Nà Chào, tiếp tục xây dựng lớp học mầm non khu Khuân Tềng và khu trường chính. Bên cạnh đó, hằng năm còn có một số công trình khác được sửa chữa, nâng cấp, đảm bảo đáp ứng nhu cầu sinh hoạt, sản xuất và phát triển kinh tế - xã hội của nhân dân địa phương. Tính đến năm 2010, toàn xã đã có 8/11 thôn được hưởng điện lưới quốc gia, tại các thôn khác đang được xây dựng bổ sung trạm biến áp để kéo điện vào phục vụ nhu cầu của nhân dân. Các thôn đều được đầu tư xây dựng nhà họp để phục vụ cho các sinh hoạt chung của nhân dân.

Các hộ gia đình định canh định cư tiếp tục được hỗ trợ khai hoang sản xuất, hỗ trợ giống cây trồng, vật nuôi cho nhân dân không có đất sản xuất (như thôn Nà Luống). Bên cạnh đó, xã cũng thực hiện nghiêm túc các cơ chế của huyện về hỗ trợ về giống cây, con trị giá hàng trăm triệu đồng để đồng bào ổn định sản xuất.

Công tác xã hội hóa giáo dục được đẩy mạnh, các cấp học đều thực hiện được học 1 ca, trường học được xây dựng

khang trang, tạo điều kiện để cơ sở vật chất học tập được đảm bảo. Số trẻ trong độ tuổi đến trường hằng năm đều đạt 100%. Số học sinh giỏi, học sinh tiên tiến, cháu ngoan Bác Hồ năm sau cao hơn năm trước, tỷ lệ chuyển lớp các cấp đạt từ 98 - 100%. Năm 2005, xã được công nhận đạt chuẩn phổ cập giáo dục trung học cơ sở, năm 2006 được công nhận đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học đúng độ tuổi. Năm 2008, trường Tiểu học Như Cố 1 được công nhận chuẩn quốc gia mức độ 1, năm 2009, trường Trung học cơ sở đạt chuẩn quốc gia.

Công tác khuyến học, khuyến tài được duy trì thường xuyên, một số thôn bản đã có chi hội khuyến học. Hội khuyến học xã tổ chức Hội nghị biểu dương các gia đình hiếu học tiêu biểu, các tập thể, giáo viên dạy giỏi, các học sinh giỏi các cấp theo từng năm nhằm động viên các thầy, cô giáo và các cháu học sinh thi đua dạy tốt, học tốt, nhiều gia đình hiếu học tiêu biểu hơn.

Thực hiện chương trình y tế quốc gia, tiêm chủng mở rộng, Trạm y tế tuy điều kiện cơ sở vật chất còn khó khăn, cán bộ y tế thiếu nhưng vẫn thực hiện tốt công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân, thường xuyên tăng cường công tác kiểm tra, phát hiện dịch bệnh. Do vậy, những hiện tượng nghi ngờ phát thành dịch đều được xử lý kịp thời. Hội đồng y của xã có hơn 20 hội viên, phối hợp với Trạm y tế xã cắt thuốc điều trị

khởi cho nhiều bệnh nhân, góp phần chăm sóc sức khỏe cho nhân dân.

Văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao vừa là hình thức giải trí, vừa đóng vai trò là công tác tuyên truyền có hiệu quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến nhân dân. Các dịp lễ, Tết, địa phương duy trì tổ chức văn hóa, văn nghệ mừng Đảng, mừng xuân, giao lưu với các cơ sở. Đội văn nghệ của xã tham gia đầy đủ các hội diễn quần chúng của huyện tổ chức, tại các hội thi đấu thể dục thể thao của huyện, xã cũng đạt nhiều giải cao.

Hưởng ứng phong trào *“Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”* đã khơi dậy được phong trào thi đua xây dựng gia đình văn hóa, đơn vị văn hóa, xây dựng làng văn hóa, khu dân cư tiên tiến. Tỷ lệ các hộ gia đình đạt danh hiệu gia đình văn hóa hằng năm đều đạt trên 75%, nhiều hộ gia đình nhiều năm liền là gia đình văn hóa. Các thôn đều xây dựng được các hương ước phù hợp với từng cơ sở và phong tục tập quán của từng dân tộc theo thôn bản. Các chi bộ thôn đều lãnh đạo nhân dân thực hiện tốt nếp sống văn hóa trong việc cưới, việc tang và lễ hội.

Xã khai thác sử dụng có hiệu quả bộ máy truyền thanh do Nhà nước hỗ trợ để thông tin kịp thời các nội dung chương trình của Đài Trung ương và tin bài của địa phương

để nhân dân nắm bắt kịp thời các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Năm 2010, toàn xã có 8/11 thôn có loa truyền thanh đến thôn bản, 98% hộ có tivi để xem, 90% số hộ có xe máy, ô tô...

Đảng bộ và chính quyền xã Như Cố thường xuyên quan tâm đến các gia đình thương binh liệt sỹ, người có công với nước, tổ chức thăm hỏi, động viên tặng quà các gia đình chính sách, gia đình có hoàn cảnh khó khăn nhân dịp Tết Nguyên đán và ngày Thương binh liệt sỹ. Chính sách xã hội được giải quyết kịp thời thông qua việc rà soát các đối tượng khen thưởng trong thời kỳ kháng chiến, chế độ người cao tuổi, người tàn tật, cô đơn...

Ban Công an có nhiều cố gắng trong công tác thực hiện nhiệm vụ an ninh chính trị - trật tự an toàn xã hội, được nhân dân tin tưởng. Ban Công an thường xuyên được củng cố, kiện toàn, lực lượng công an đã chủ động phát hiện, đấu tranh có hiệu quả góp phần ngăn ngừa các tệ nạn xã hội. Tổ chức giao ban với công an viên cơ sở đều đặn, phân công lực lượng công an viên xã trực, kịp thời nắm chắc thông tin, thường xuyên quản lý tốt hộ khẩu, tổ chức tuần tra, kiểm soát, theo dõi các đối tượng lạ mặt, những người từ nước ngoài về địa phương thăm người thân thông qua các công an viên cơ sở và quần chúng nhân dân, phát động phong trào quần chúng nhân dân bảo vệ an ninh Tổ quốc và phòng chống tệ nạn xã hội.

Chương trình phòng chống ma túy, phòng chống tội phạm được tổ chức thực hiện có hiệu quả. Trong những năm 2005 - 2010, xã đã phát hiện, bắt, lập biên bản xử lý 1 vụ mua bán chất ma túy, làm thủ tục bàn giao cho công an cấp trên, phối hợp cùng công an cấp trên phát hiện và bắt 3 vụ vận chuyển ma túy qua địa bàn.

Ban Chỉ huy quân sự tổ chức tốt công tác gọi khám nghĩa vụ quân sự đảm bảo chỉ tiêu trên giao. Lực lượng dự bị động viên được quản lý chặt chẽ và sẵn sàng nhận nhiệm vụ khi có lệnh điều động. Cán bộ chỉ huy trưởng đã được cử đi đào tạo cơ bản, có bằng chuyên môn để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Công tác huấn luyện dân quân tự vệ hàng năm đều đảm bảo quân số 100%, kết quả kiểm tra các môn đều đạt khá.

Xác định xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, vì vậy trong nhiệm kỳ qua, Đảng bộ luôn coi trọng công tác xây dựng Đảng cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức cán bộ, đổi mới phương thức lãnh đạo, thường xuyên tổ chức giáo dục cán bộ, đảng viên truyền thống cách mạng của Đảng, tư tưởng tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Thông qua việc quán triệt các chỉ thị, nghị quyết và học tập chuyên đề tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, quán triệt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, cán bộ, đảng viên và nhân dân luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, giữ vững lập trường kiên định, phát

huy vai trò dân chủ trong Đảng, tăng cường công tác phê bình và tự phê bình, đánh giá chất lượng hằng năm, tăng cường sự đoàn kết trong Đảng nhằm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đề ra.

Trong nhiệm kỳ, các chi bộ đều thể hiện được vai trò hạt nhân lãnh đạo toàn diện về mọi mặt công tác ở cơ sở, nắm vững nhiệm vụ phát triển kinh tế là trọng tâm, xây dựng Đảng là then chốt, chăm lo xây dựng chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và cả hệ thống chính trị nhằm phục vụ tốt hơn cho đời sống nhân dân. Đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với mọi người dân, thực hiện tốt quy chế dân chủ cơ sở, phản ánh và đáp ứng được tâm tư, nguyện vọng của nhân dân các dân tộc trên toàn xã.

Các chi bộ và đảng viên đều nâng cao được sức chiến đấu, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong sự nghiệp đổi mới, chất lượng sinh hoạt của các chi bộ được tăng lên, thể hiện được vai trò lãnh đạo của Đảng về mọi mặt ở cơ sở, làm tốt công tác xây dựng Đảng, tổ chức Đại hội nhiệm kỳ theo Điều lệ Đảng quy định đạt kết quả tốt.

Toàn Đảng bộ trước khi Đại hội lần thứ XVII (nhiệm kỳ 2005 - 2010) có 11 chi bộ, trong đó có 8 chi bộ thôn bản và 3 chi bộ trường học. Công tác phát triển đảng viên mới được thực hiện đúng quy định tiêu chuẩn, chất lượng. Tổng

số đảng viên đầu nhiệm kỳ là 95, trong nhiệm kỳ kết nạp thêm 50 đảng viên mới, nâng tổng số đảng viên trong toàn Đảng bộ lên 138 đảng viên. Đảng ủy thực hiện phát thẻ đảng viên cho 29 đồng chí, đề nghị tặng huy hiệu cho các đồng chí đảng viên cao tuổi Đảng.

Hệ thống chính trị từ xã đến thôn thể hiện tốt vai trò lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức vận động nhân dân thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tăng cường sự đoàn kết toàn dân, phát huy quyền làm chủ và sức mạnh của nhân dân, huy động mọi khả năng, nguồn lực để phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng kết cấu hạ tầng, xóa đói giảm nghèo, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Đời sống nhân dân ngày càng được nâng lên, bộ mặt nông thôn ngày càng khởi sắc.

Bên cạnh những mặt tích cực của cả hệ thống chính trị, một số cơ sở thôn bản còn bộc lộ những yếu kém trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý tổ chức thực hiện, vận động nhân dân phát triển kinh tế - xã hội. Trong sự nghiệp đổi mới còn hạn chế nhiều mặt, một số chi bộ chỉ đạo chưa kịp thời, chưa kiên quyết, kinh nghiệm hoạt động chưa đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ, có trường hợp còn nể nang, ngại va chạm ảnh hưởng đến vai trò lãnh đạo của tổ chức Đảng và đảng viên.

Cuộc vận động "*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*" được cụ thể hóa bằng các chuyên đề. Qua

học tập và viết bài thu hoạch, nhận thức của từng cán bộ, đảng viên được nâng lên, năng lực, sức chiến đấu của tổ chức Đảng và đảng viên được nâng cao.

Các cấp ủy Đảng từ Đảng bộ đến chi bộ cơ sở thôn bản luôn quan tâm chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ của cả hệ thống chính trị. Thực hiện Nghị quyết số 08/NQ-TU của Tỉnh ủy về quy hoạch cán bộ lãnh đạo quản lý giai đoạn 2006 - 2015, Đảng ủy thực hiện đầy đủ các bước theo hướng dẫn của cấp trên, lấy ý kiến đóng góp của chi bộ để phát hiện từ cơ sở, bổ sung nhiều thế hệ kế cận, có những đồng chí có trình độ, năng lực, có đủ đức, đủ tài để đảm đương các vị trí công tác trong hệ thống chính trị, từng bước chuẩn hóa đội ngũ cán bộ có đủ tiêu chuẩn trình độ năng lực để đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ. Trong nhiệm kỳ, xã cử 6 đồng chí theo học trung cấp lý luận chính trị, trong đó có 2 giáo viên, 4 cán bộ xã; 1 đồng chí học sơ cấp phụ vận, 2 đồng chí học nghiệp vụ công an, 1 đồng chí học trung cấp quân sự và nhiều lớp tập huấn ngắn hạn khác cho cán bộ đang công tác tại địa phương. Đến năm 2010, 100% cán bộ, công chức cấp xã (cán bộ chuyên môn) đều có bằng cấp chuyên môn từ trung cấp trở lên, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của từng lĩnh vực công tác.

Về phương thức lãnh đạo, sau Đại hội Đảng bộ, Ban Chấp hành Đảng ủy xã triển khai xây dựng quy chế làm việc toàn khóa, phân công trách nhiệm từng đồng chí Ủy

viên Ban Chấp hành phụ trách các chi bộ cơ sở để theo dõi đôn đốc xây dựng kế hoạch thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội, xây dựng nghị quyết của chi bộ về phát triển kinh tế - xã hội và an ninh - quân sự hằng năm cho phù hợp với từng cơ sở. Cấp ủy luôn quan tâm củng cố tổ chức cơ sở Đảng, phát huy năng lực và sức chiến đấu của tổ chức Đảng và đảng viên. Qua phân tích đánh giá chất lượng, hằng năm, các chi bộ đều đạt trong sạch vững mạnh và hoàn thành tốt nhiệm vụ. Đảng bộ đạt trong sạch vững mạnh những năm 2005 - 2007 và hoàn thành tốt nhiệm vụ trong 2 năm 2008, 2009.

Tuy nhiên, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng ủy và Ủy ban Kiểm tra chưa được thường xuyên, một số ít chi bộ chưa thực hiện tốt vai trò lãnh đạo của mình. Công tác tự phê bình và phê bình còn mang tính hình thức, chưa kiên quyết nên còn có hiện tượng đảng viên không nhận nhiệm vụ, trốn tránh trách nhiệm mà tổ chức Đảng phân công, có đồng chí còn vi phạm tư cách đảng viên, giảm lòng tin và uy tín đối với nhân dân. Cuối năm 2009, có 1 đồng chí bị kỷ luật với hình thức khiển trách do *"vi phạm vào những điều đảng viên không được làm"*.

Xác định vị trí quan trọng của hệ thống chính quyền trong việc quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các mục tiêu do Đại hội đề ra cả nhiệm kỳ, Đảng bộ luôn coi trọng củng cố bộ máy chính quyền từ xã đến cơ sở thôn bản, chỉ

đạo Đại hội nhiệm kỳ các thôn bầu trưởng thôn, điều chỉnh những cán bộ chuyên môn không đúng ngành sang đảm nhận công tác khác, thay thế các cán bộ chuyên môn làm đúng việc để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, chỉ đạo tổ chức tốt các kỳ họp Hội đồng nhân dân xã theo luật định và thực hiện lấy phiếu tín nhiệm hằng năm đối với đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân luôn là nhịp cầu nối giữa Đảng với quần chúng nhân dân trong việc tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện và chấp hành mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Các phong trào của Đoàn thu hút được đoàn viên, thanh niên tham gia. Năm 2002, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam xã được thành lập và tổ chức Đại hội, đề ra những nhiệm vụ, phương hướng để thực hiện cho những năm tiếp theo. Thực hiện Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương lần thứ VII, Đảng ủy xã triển khai quán triệt Nghị quyết và ban hành chương trình hành động thực hiện Nghị quyết lần thứ VII của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Các tổ chức thành viên của Mặt trận, Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, Công đoàn, Hội Người cao tuổi... được củng cố. Năng lực tập hợp đoàn viên, hội

viên được nâng lên, hiệu quả thông qua các chương trình hoạt động góp phần trong việc phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, an ninh - quân sự địa phương được giữ vững. Ban Chấp hành đã triển khai, quán triệt và xây dựng chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TU của Bộ Chính trị về công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, chương trình hành động. Thực hiện nhiều chương trình khác, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể đã chủ động xây dựng phương thức hoạt động, cải tiến những nội dung, tăng cường bám sát cơ sở thôn bản được đoàn viên, hội viên hưởng ứng tham gia. Thực hiện cuộc vận động "*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*" gắn với 40 năm thực hiện "*Di chúc*" của Bác Hồ và đợt thi đua dân vận khéo, có những cá nhân điển hình đã hiến đất cho tập thể làm nhà họp thôn, xây dựng lớp học, làm đường thôn xóm. Điển hình là đồng chí Nguyễn Văn Viên (Chi bộ Bản Quất), đồng chí Hoàng Văn Nhâm (Chi bộ Khuân Tềng), đồng chí Lương Văn Chân (Chi bộ Khuân Bang)... Việc làm của các đồng chí thể hiện nghĩa cử cao đẹp, tinh tiên phong của người đảng viên, các đồng chí đặt lợi ích của tập thể lên trên lợi ích cá nhân. Nghĩa cử đó đáng để toàn Đảng bộ học tập, noi theo và khẳng định cuộc vận động đã có ý nghĩa quan trọng, đi vào chiều sâu.

2. Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã Như Cố nhiệm kỳ 2010 - 2015

Từ ngày 21 đến ngày 22/5/2010, Đại hội Đảng bộ xã Như Cố lần thứ XVIII được tổ chức với chủ đề “*Đổi mới, đoàn kết, dân chủ, phát huy thế mạnh của địa phương xây dựng xã Như Cố phát triển nhanh và bền vững*”. Đại hội khẳng định cần phát huy những thành tựu đã đạt được, khắc phục những hạn chế, yếu kém, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã Như Cố bước vào giai đoạn 2010 - 2015, giai đoạn quan trọng trong thời kỳ đổi mới đất nước, tiếp tục duy trì mức phát triển kinh tế - xã hội, tăng các dịch vụ tiểu thủ công nghiệp, chăm lo đến văn hóa - xã hội, đảm bảo ổn định an ninh, chính trị, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch vững mạnh để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã khóa XVIII.

Mục tiêu trong nhiệm kỳ mới được đặt ra là “*đẩy mạnh việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế hợp lý, phù hợp với đặc thù của địa phương, phấn đấu đến năm 2015, cơ cấu kinh tế của xã là nông - lâm nghiệp - dịch vụ - tiểu thủ công nghiệp*”.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XVIII gồm 9 đồng chí. Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 ủy viên. Đồng chí Dương Thanh Mậu được bầu làm Bí thư, đồng chí Vũ Xuân Hồng và Triệu Văn Chu làm Phó Bí thư Đảng ủy.

Những năm 2010 - 2015, tình hình sản xuất nông nghiệp gặp nhiều khó khăn do diễn biến thời tiết, khí hậu thay đổi, sâu bệnh hại cây trồng phổ biến. Bên cạnh đó là sự không ổn định của các mặt hàng nông nghiệp, sự tăng cao của giá cả phân bón, vật tư và thức ăn chăn nuôi. Tuy nhiên, nhờ công tác lãnh đạo, chỉ đạo điều hành của cấp ủy, chính quyền và sự nhận thức tốt của bà con nông dân, khoa học kỹ thuật được áp dụng vào sản xuất ngày càng nhiều nên kết quả đạt được gần sát với nghị quyết đề ra. Năng suất lúa, ngô nâng lên, sản lượng lương thực đến tháng 6/2015 đạt 1.406 tấn, bình quân lương thực đầu người đạt 495 kg/người/năm. Về chăn nuôi, xã duy trì thực hiện phát triển tự nhiên của đàn trâu, bò. Đến năm 2015, tổng đàn trâu, bò là 735 con, đàn lợn là 1.537 con, thủy sản đạt 13,22 tấn.

Trong 5 năm, xã trồng mới và trồng lại được 371ha rừng, chủ yếu là cây keo. Đối với cây chè, xã trồng được 316,14ha, trong đó cải tạo chè cần cỗi là 8ha, cây ăn quả thực hiện trồng được 16,4ha.

Cơ sở hạ tầng tiếp tục được đầu tư xây dựng nhằm phục vụ tốt nhất cho việc phát triển kinh tế - xã hội. Thực hiện các dự án, Chương trình 135 giai đoạn II, Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, đến năm 2015, 100% thôn bản đã có đường ô tô đến thôn, bê tông hóa đường liên thôn Bản Quất - Nà Luống - Khuân

Tềng - Bản Nưa, Nà Chào - Khuân Bang, đường nội thôn Khuổi Chủ với tổng chiều dài các tuyến là 9,1km.

Hệ thống thủy lợi tiếp tục được Nhà nước đầu tư nâng cấp các công trình hồ chứa nước phục vụ sản xuất nông nghiệp như nâng cấp Hồ Tam Kha (Nà Tào), Hồ Khuân Sao (Khuổi Chủ), kênh mương Nà Ta (Khuân Tềng). Điện lưới quốc gia được kéo đến các thôn Khuân Tềng và Bản Nưa. Được sự hỗ trợ của Nhà nước, tại thôn Bản Cây đã xây dựng được công trình nước sạch tự chảy cho thôn Bản Cây, giếng khoan cho thôn Khuổi Hóp và thôn Nà Luống. Số hộ gia đình được sử dụng nước sạch nâng lên 95%.

Trong những năm 2010, 2015, xã cũng đã xây dựng được trụ sở làm việc của Đảng ủy - Hội đồng nhân dân - Ủy ban nhân dân, xây nhà hiệu bộ, phòng chức năng của trường Tiểu học Như Cố II, nhà công cụ trường Mầm non, làm sân trường Tiểu học Như Cố I...

Công tác thu chi ngân sách được tập trung chỉ đạo, việc quản lý và khai thác các nguồn thu khá tốt, vì vậy, hàng năm đều đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch giao tại Nghị quyết Đại hội đề ra. Chi ngân sách được thực hiện theo đúng chế độ Nhà nước quy định, đảm bảo cho hoạt động của địa phương và tiết kiệm, sử dụng tốt các khoản thu của nhân dân theo Nghị quyết Hội đồng nhân dân xã. Ngoài ra còn hỗ trợ các thôn sửa chữa cầu đường, mương thủy lợi.

Công tác quản lý tài nguyên môi trường, quản lý đất đai được cấp ủy, chính quyền quan tâm chỉ đạo thực hiện theo đúng quy định của pháp luật. Hằng năm, Ủy ban nhân dân xã đều xây dựng kế hoạch sử dụng đất trình Hội đồng nhân dân xã xem xét và quyết định. Việc đổi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nông nghiệp, đất ở thực hiện theo kế hoạch của tỉnh và huyện. Năm 2013, xã triển khai tuyên truyền đến người dân và hướng dẫn nhân dân về thủ tục cấp đổi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, kết quả thực hiện được 5.834 thửa đất đủ điều kiện tương ứng số lượng giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, còn lại tiếp tục có kế hoạch hoàn thiện.

Trong lĩnh vực văn hóa - xã hội, được sự quan tâm của cấp trên, sự tham gia hưởng ứng của các tầng lớp nhân dân, công tác giáo dục đào tạo trong những năm qua đã đạt được một số kết quả tích cực. Số học sinh ở các cấp tiếp tục được duy trì sỹ số, chất lượng dạy học ngày càng được nâng cao. Hằng năm, tỷ lệ học sinh lên lớp và xét tốt nghiệp các cấp học đạt 99% trở lên, có nhiều học sinh tham gia thi học sinh giỏi cấp huyện, tỉnh, số học sinh trúng tuyển vào các trường cao đẳng, đại học ngày càng tăng. Trong nhiệm kỳ đã có 72 em trúng tuyển vào đại học, cao đẳng. Cơ sở vật chất và trang thiết bị của các trường cơ bản đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ dạy và học, đảm bảo học sinh đến lớp không còn tình trạng học 3 ca. Đội ngũ giáo viên được

chuẩn hóa thường xuyên, bồi dưỡng nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập theo chương trình sách giáo khoa các bậc học, công tác Đảng, Đoàn, đội trong nhà trường được quan tâm. Duy trì tốt 2 trường chuẩn quốc gia mức độ 1.

Công tác khuyến học, khuyến tài hoạt động tích cực và có ý nghĩa thiết thực như vận động quỹ khuyến học, khuyến tài hàng năm, tổ chức hội nghị biểu dương khen thưởng tập thể, gia đình hiếu học, dòng họ hiếu học tiêu biểu, học sinh giỏi các cấp. Hàng năm, sau nghỉ tết Nguyên đán, Hội Khuyến học xã tổ chức gặp mặt đầu xuân đối với các cháu sinh viên cao đẳng, đại học để động viên các cháu tham gia học tập tốt, góp phần phát triển sự nghiệp giáo dục, đào tạo ở địa phương, đạt chỉ tiêu Đại hội đề ra.

Trung tâm học tập cộng đồng xã duy trì hoạt động thường xuyên và có hiệu quả trong nhiệm kỳ, qua kết hợp với các trung tâm, các phòng chuyên môn của Ủy ban nhân dân huyện mở được 14 lớp tập huấn cho 1.702 lượt người tham dự các nội dung tập huấn chuyển giao về khoa học kỹ thuật chăn nuôi, trồng trọt, tuyên truyền về vệ sinh môi trường, chăm sóc bảo vệ sức khỏe cho nhân dân...

Các hoạt động văn hóa thông tin thể thao có nhiều tiến bộ, đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân được cải thiện. Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao chào mừng ngày lễ lớn của đất nước, Tết cổ truyền của dân tộc, bản sắc văn hóa của dân tộc từng bước được khơi dậy; cuộc

vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” được duy trì thường xuyên, có hiệu quả. Số lượng gia đình văn hóa hằng năm đều đạt từ 80% trở lên, số khu dân cư văn hóa hằng năm đạt chỉ tiêu nghị quyết đề ra. Ngày 18/11 hằng năm, xã tổ chức ngày hội đại đoàn kết dân tộc. Tháng 3/2011, tại Lễ tuyên dương các tập thể, cá nhân xuất sắc trong cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết, xây dựng đời sống văn hoá” toàn quốc, nhân dân thôn Khuân Bang đã vinh dự được Chủ tịch nước tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba vì có thành tích xuất sắc trong việc thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”.

Các hoạt động chăm sóc sức khỏe cho nhân dân ngày càng được quan tâm. Đảng ủy luôn chỉ đạo tốt công tác thực hiện các chương trình y tế quốc gia, chương trình tiêm chủng mở rộng, chương trình tiêm phòng uốn ván cho trẻ sơ sinh, tiêm phòng sởi rubela và các bệnh nguy hiểm khác. Đồng thời, Trạm y tế thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm... Duy trì giữ vững đạt chuẩn quốc gia về y tế. Trong năm 2014, trên địa bàn xã xảy ra dịch cúm H5N1, 2 ca bị nhiễm tại thôn Nà Tào. Sau khi phát dịch, Đảng bộ, chính quyền xã đã kịp thời chỉ đạo Trạm y tế phối hợp với các ngành chức năng trong huyện khoanh vùng cách ly dập dịch, kịp thời không để lan ra diện rộng.

Ban Chấp hành Đảng bộ xã Như Cố khóa XVII (nhiệm kỳ 2005 - 2010)

Đại hội Đảng bộ xã Như Cố lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2015 - 2020)

Ban Chấp hành Đảng bộ xã Như Cố khóa XIX (nhiệm kỳ 2015 - 2020)

Hội thảo “Lịch sử Đảng bộ xã Như Cố (1946 - 2015)”

Làng Khuân Bang vinh dự được Nhà nước tặng Huân chương Lao động hạng Ba nhờ thành tích trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2000 - 2010 và góp phần vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc

Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan trao Huân chương Lao động hạng Ba cho đại diện thôn Khuân Bang (năm 2011)

Xã Như Cố vinh dự được Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Kạn công nhận “Xã đạt chuẩn nông thôn mới” năm 2017

Đồng chí Đỗ Thị Minh Hoa - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Kạn trao bằng công nhận xã Như Cố đạt chuẩn nông thôn mới (19/3/2017)

Công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình thường xuyên được quan tâm, cấp ủy, chính quyền triển khai thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân số kế hoạch hóa gia đình. Xã có cán bộ chuyên trách dân số - kế hoạch hóa gia đình, mỗi thôn bản đều có 1 cộng tác viên làm tuyên truyền viên. Do vậy, những năm qua, cơ bản các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ thực hiện các biện pháp tránh thai nên việc sinh con thứ ba cũng được hạn chế.

Song song với việc lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế - xã hội, công tác quốc phòng, an ninh, quân sự địa phương thường xuyên được quan tâm nhằm thực hiện nhiệm vụ chiến lược là xây dựng chủ nghĩa xã hội, gắn với bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa và học tập các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên. Đảng ủy thường xuyên quan tâm chỉ đạo thực hiện công tác quốc phòng. Hằng năm đều ban hành nghị quyết chuyên đề về lãnh đạo, chỉ đạo công tác quốc phòng, quân sự địa phương, sát với tình hình cụ thể theo nhiệm vụ trong giai đoạn mới.

Công tác gọi thanh niên khám tuyển nghĩa vụ, lên đường nhập ngũ hằng năm đảm bảo theo kế hoạch cấp trên giao, trong nhiệm kỳ đã có 28 thanh niên lên đường nhập ngũ. Công tác huấn luyện dân quân tự vệ hằng năm đều đảm bảo quân số 100%, kết quả kiểm tra các khoa mục đạt khá trở lên.

Công tác an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội luôn được giữ vững và ổn định. Hằng năm, cấp ủy đều có nghị quyết về lãnh đạo, chỉ đạo công tác an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. Đảng ủy, Ủy ban nhân dân tổ chức phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc hằng năm đến 100% thôn bản. Quần chúng nhân dân tích cực tham gia phòng chống tội phạm, phòng chống ma túy, góp phần ngăn ngừa các tệ nạn xã hội. Hằng tháng, Ban Công an đều tổ chức giao ban với các công an viên, phân công công an viên lên xã trực, kịp thời nắm bắt các thông tin ở cơ sở, quản lý tốt hộ khẩu, tuần tra, kiểm tra các đối tượng lạ mặt, nắm các trường hợp đi nước ngoài và từ ngoài nước về địa phương, thông qua công an viên và quần chúng nhân dân. Trên địa bàn còn xảy ra các trường hợp xuất cảnh trái phép sang Trung Quốc làm ăn.

Đảng bộ luôn xác định chính trị, tư tưởng là nhiệm vụ quan trọng trong công tác xây dựng Đảng. Đảng bộ thường xuyên giáo dục cho cán bộ, đảng viên và nhân dân về quan điểm, mục tiêu đường lối của Đảng về nguyên lý chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, góp phần nâng cao nhận thức, chuyển biến trong hành động của cán bộ, đảng viên và tầng lớp nhân dân thông qua các đợt sinh hoạt chính trị, học tập quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, qua đó cán bộ, đảng viên và nhân dân luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, giữ vững lập trường tư

tưởng kiên định, phát huy vai trò dân chủ trong Đảng. Công tác tự phê bình và phê bình được tăng cường, kiên quyết chống tư tưởng cơ hội, cục bộ, bè phái, mất đoàn kết nội bộ, thông qua đánh giá chất lượng tổ chức Đảng và đảng viên hàng năm, tăng cường sự đoàn kết trong Đảng nhằm thực hiện thắng lợi các nghị quyết Đại hội đề ra.

Công tác tổ chức triển khai học tập, quán triệt các nghị quyết, Chỉ thị của Đảng, các chuyên đề “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”, triển khai Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013 được Đảng ủy triển khai hiệu quả. Trong nhiệm kỳ qua, 100% cán bộ, đảng viên tham gia học tập các nghị quyết với tổng số 19 hội nghị và 1.572 lượt cán bộ, đảng viên tham gia.

Công tác giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng cho đảng viên được quan tâm. Đồng thời triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 (khóa XI) “*một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*” gắn với Chỉ thị số 03-CT/W của Bộ Chính trị về tiếp tục đẩy mạnh “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”. Qua đó, hầu hết cán bộ, đảng viên đều nâng cao ý thức rèn luyện, giữ gìn phẩm chất, đạo đức lối sống, trong sạch lành mạnh, tích cực học tập nâng cao năng lực công tác, chấp hành nghiêm túc các quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thường xuyên nâng

cao ý thức tự phê bình và phê bình giúp nhau cùng tiến bộ, đồng thời kiên quyết đấu tranh cho những biểu hiện suy thoái về đạo đức lối sống, từ đó tạo được lòng tin của quần chúng nhân dân đối với Đảng, Nhà nước.

Đảng ủy lãnh đạo hệ thống chính trị bằng những nghị quyết, làm việc theo quy chế. Trên cơ sở đó, hằng năm, Đảng ủy đều có nghị quyết lãnh đạo nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, công tác quốc phòng quân sự địa phương, thường xuyên thực hiện tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt Đảng. Bên cạnh đó, Đảng ủy cũng tăng cường xây dựng củng cố nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ theo tinh thần Chỉ thị số 10-CT/TW của Bộ Chính trị về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ và Hướng dẫn số 09-HD/TW về trình tự nội dung sinh hoạt chi bộ, phân công nhiệm vụ cho từng đồng chí Đảng ủy viên phụ trách các chi bộ để kiểm tra, đôn đốc các chi bộ thực hiện nghị quyết của các cấp và cấp mình có hiệu quả. Qua đó, hoạt động của các chi bộ và đảng viên được nâng lên. Qua phân tích, đánh giá tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên hằng năm cho thấy: Năm 2010, có 54,4% đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ, 41,6% đảng viên hoàn thành nhiệm vụ, không có đảng viên không hoàn thành nhiệm vụ. Đến năm 2014, có 64,3% đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ, 35,7% đảng

viên hoàn thành nhiệm vụ, không có đảng viên không hoàn thành nhiệm vụ. Đảng bộ qua các năm đều đạt Đảng bộ hoàn thành tốt nhiệm vụ. Năm 2014, Đảng bộ được công nhận Đảng bộ trong sạch vững mạnh.

Trước kỳ Đại hội thứ XVIII (nhiệm kỳ 2010 - 2015), Đảng bộ có 13 chi bộ trực thuộc, trong đó có 9 chi bộ thôn bản, 3 chi bộ trường học, 1 chi bộ cơ quan xã. Giai đoạn này, xã đã thành lập thêm 2 chi bộ là Bản Nua (chia tách từ Chi bộ Khuân Tềng) và Chi bộ trường Mầm non.

Công tác bồi dưỡng, đào tạo cán bộ luôn được quan tâm nhằm củng cố chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên về cả phẩm chất chính trị, đạo đức, trình độ năng lực. Trong 5 năm (2010 - 2015), Đảng ủy đã cử 7 đồng chí tham gia học lớp lý luận chính trị hành chính. Các đồng chí chưa chuẩn hóa về trình độ học vấn đã tự động tham gia lớp bổ túc văn hóa (5 đồng chí), 3 đồng chí tham gia học đại học. Công tác kiểm tra, giám sát kỷ luật trong Đảng luôn được cấp ủy quan tâm, lãnh đạo thường xuyên. Trong nhiệm kỳ 2010 - 2015, cấp ủy và Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy đã kiểm tra, giám sát theo Điều 30, 32 Điều lệ Đảng được 26 cuộc kiểm tra, 2 đảng viên có dấu hiệu vi phạm, giám sát thường xuyên đối với 403 lượt đảng viên. Qua kiểm tra phát hiện vi phạm, chi bộ xem xét xử lý kỷ luật 1 đảng viên, Đảng ủy kỷ luật 1 đảng viên, Ủy ban Kiểm tra huyện ủy kỷ luật 1 đảng viên với hình thức khiển trách.

Thực hiện Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/01/2012, Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) “*một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*”, các văn bản hướng dẫn đã ban hành kế hoạch và tổ chức hội nghị triển khai nội dung nghị quyết đến toàn thể cán bộ, nội bộ đảng viên và nhân dân. Đồng thời xây dựng báo cáo kiểm điểm tập thể và cá nhân. Qua tổ chức kiểm điểm các tập thể, các cá nhân đảng viên nghiêm túc phê bình thẳng thắn, nhận khuyết điểm, cầu thị không che dấu khuyết điểm.

Cấp ủy thường xuyên quan tâm đến công tác dân vận, thăm nắm tình hình tư tưởng của quần chúng nhân dân và luôn xác định “*Sự nghiệp cách mạng là sự nghiệp quần chúng*” từ đó xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc và nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt công tác vận động quần chúng để tổ chức thực hiện thắng lợi các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Các tổ chức chính trị luôn chủ động tham mưu cho cấp ủy những vấn đề công tác dân vận và các vấn đề nhân dân quan tâm để chỉ đạo giải quyết kịp thời.

Chất lượng hoạt động của Hội đồng nhân dân xã được nâng lên, nhất là hoạt động giám sát và tổ chức các kỳ họp đúng theo luật định. Các nghị quyết được cụ thể hóa theo chủ trương của Đảng bộ, đáp ứng nhu cầu và nguyện vọng của nhân dân. Công tác tiếp xúc cử tri với đại biểu Hội

đồng nhân dân được thực hiện tốt, đúng theo quy định của pháp luật nhằm tiếp thu, nắm bắt kịp thời những tâm tư, nguyện vọng của cử tri, từ đó không ngừng phát huy vai trò cơ quan quyền lực của Nhà nước ở địa phương.

Ủy ban nhân dân làm tốt chức năng điều hành về Nhà nước trong tổ chức thực hiện Nghị quyết Đảng bộ, Hội đồng nhân dân của cấp trên và chỉ đạo thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, an ninh quân sự đạt kết quả. Tổ chức bộ máy của xã thường xuyên được kiện toàn, đến nay 100% cán bộ, công chức có bằng cấp chuyên môn phù hợp với công việc được giao, thực hiện tốt quy chế làm việc của cơ quan, đơn vị. Ủy ban nhân dân chỉ đạo cải cách hành chính, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, duy trì bộ phận tiếp dân theo cơ chế “*một cửa*”, đặc biệt là lĩnh vực đất đai, hộ tịch, chứng thực, chế độ chính sách... tạo thuận lợi cho nhân dân đến giao dịch và quan hệ, giải quyết công việc với cơ quan quản lý nhà nước. Thực hiện tốt quy chế dân chủ cơ sở và tổ chức bầu trưởng thôn theo đúng quy định.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, thường xuyên lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, ý kiến đóng góp của nhân dân, kịp thời phản ánh đến cơ quan dân cử những vấn đề liên quan đến lợi ích chính đáng của nhân dân với cấp ủy, chính quyền và tích cực vận động nhân dân thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ gồm 11 đồng chí. Ban Chấp hành khóa XIX tiến hành bầu Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 3 ủy viên. Đồng chí Dương Thanh Mậu được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Triệu Văn Chu và Mai Xuân Huấn làm Phó Bí thư.

Sau 6 tháng thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIX, trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh xã Như Cố đều có bước tiến mới.

Trong sản xuất nông nghiệp, tình hình thời tiết vụ mùa tương đối thuận lợi, ít sâu bệnh, nhờ vậy năng suất lúa đạt 47 tạ/ha, sản lượng 573,4 tấn. Vụ đông toàn xã trồng được 14ha cây ngô, diện tích các cây hoa màu khác cũng đảm bảo chỉ tiêu đề ra.

Tình hình tổng đàn gia súc trên địa bàn cơ bản ổn định, không có dịch bệnh lớn xảy ra. Đảng ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân phối hợp với các ngành liên quan chủ động tuyên truyền phòng chống dịch bệnh tới các thôn bản. Công tác tiêm phòng gia súc cả 2 đợt năm 2015 đạt 87,5%. Thường xuyên chỉ đạo thực hiện phun thuốc khử trùng, tiêu độc chuồng trại gia súc ở các thôn bản trên địa bàn toàn xã.

Thực hiện đề án xây dựng nông thôn mới, một số thôn trong xã đã tập trung cải tạo và nâng cấp đường làng, ngõ xóm, đường bê tông nông thôn thôn Khuổi Chủ, Nà Roòng. Hết năm 2015, xã đã hoàn thành 11/19 tiêu chí xây dựng nông thôn mới.

Ngành giáo dục tiếp tục triển khai Chỉ thị số 03-CT/TW của Bộ Chính trị về việc “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*”, thực hiện các cuộc vận động “*Hai không*” và “*Mỗi thầy, cô giáo là tấm gương đạo đức tự học, tự sáng tạo và phong trào xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực*”. Công nghệ thông tin được ứng dụng vào dạy học ở các cấp học. Trường Tiểu học Như Cố I và trường Trung học cơ sở giữ vững danh hiệu đạt chuẩn quốc gia, trường Tiểu học Như Cố II đã hoàn thành hồ sơ đề nghị công nhận đạt chuẩn. Công tác khuyến học, khuyến tài thường xuyên được quan tâm. Hội Khuyến học biểu dương, khen thưởng, tặng quà cho tập thể, cá nhân có thành tích tiêu biểu trong giảng dạy, học tập.

Công tác khám chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân có nhiều tiến bộ, tiêm chủng mở rộng đạt 100% cháu trong độ tuổi. Công tác tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của nhân dân về các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình được coi trọng. Năm 2015, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên của xã là 1,1%, tuy nhiên trong xã có hiện tượng mất cân bằng dân số.

Phong trào văn hóa, văn nghệ, câu lạc bộ thơ ca, sinh vật cảnh, thể dục dưỡng sinh của Hội Người cao tuổi, phong trào đá bóng, cầu lông... được diễn ra ở hầu hết các

giữ vững đoàn kết và phát huy dân chủ trong Đảng, thực hiện đúng nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng.

Cán bộ, đảng viên thực sự gương mẫu, củng cố tăng cường mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân. Tổ chức Đảng phải thật sự là hạt nhân lãnh đạo và là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của phong trào cách mạng ở địa phương. Đảng bộ luôn chăm lo xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, bảo vệ và giữ gìn kỷ luật của Đảng. Xây dựng tổ chức Đảng và đội ngũ đảng viên trong sạch vững mạnh từ cơ sở, làm cho Đảng bộ ngày càng được nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu, hoàn thành sứ mệnh lịch sử lãnh đạo phong trào cách mạng giành thắng lợi.

Chăm lo xây dựng và sử dụng tốt đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu. Công tác quy hoạch đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng cán bộ được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, mất xích trọng yếu trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương.

Thứ ba, tăng cường chỉ đạo điều hành tổ chức thực hiện các nhiệm vụ chính trị với tinh thần chủ động, năng động, sáng tạo, quyết tâm cao gắn với tinh thần tự lực, tự cường của toàn Đảng bộ và toàn dân.

Trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, cấp ủy đề ra chủ trương và biện pháp cụ thể kịp thời, thống nhất ý chí và hành động, tập trung mọi lực lượng (lao động, tài chính, vật tư, thiết bị...) giải quyết dứt điểm từng chương trình kinh tế - xã hội đã đề ra, tránh triển khai tràn lan, phân tán mang tính phong trào.

Thứ tư, phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, tập trung mọi nguồn lực để xây dựng và phát triển đất nước vì quê hương giàu mạnh, vì hạnh phúc của nhân dân.

Các chương trình kinh tế - xã hội đều nhằm mục đích vì dân, do dân và của dân. Chăm lo đời sống, giải quyết các nhu cầu lợi ích chính đáng của nhân dân. Phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn dân. Tập trung hướng về cơ sở, tháo gỡ khó khăn, tạo điều kiện cho cơ sở phát triển nông thôn. Kết hợp chặt chẽ các cuộc vận động lớn của Đảng: xây dựng, chỉnh đốn Đảng; xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư; thực hiện quy chế dân chủ, xóa đói giảm nghèo... là một trong những nguyên nhân của thành công trong công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Phát huy truyền thống yêu nước và cách mạng, khơi dậy tinh thần quyết tâm vượt qua khó khăn của người dân Như Cố, kết hợp với kế thừa và tiếp thu kinh nghiệm trong công cuộc đổi mới. Đảng bộ và nhân dân Như Cố ra sức

phát huy nội lực, tranh thủ ngoại lực đẩy mạnh các phong trào thi đua yêu nước, khai thác tiềm năng, thế mạnh của địa phương, biến lợi thế đó thành lực lượng vật chất trong sản xuất và đời sống, hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Như Cố giàu mạnh.

Những bài học, kinh nghiệm của Đảng bộ xã Như Cố rút ra được trong 70 năm qua là vô cùng quý báu đối với sự phát triển của Như Cố trong hiện tại và tương lai. Đó là nền tảng vững chắc, là tiền đề tạo nên sức mạnh mới cho cán bộ, đảng viên và nhân dân Như Cố viết tiếp những trang sử rực rỡ hơn trong công cuộc đổi mới, xây dựng và phát triển đất nước.

Trong giai đoạn mới của cách mạng - giai đoạn đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và tiếp tục thực hiện thắng lợi đường lối đổi mới của Đảng - Đảng bộ và nhân dân Như Cố đang đứng trước nhiều thuận lợi cơ bản song cũng gặp không ít khó khăn. Với truyền thống lịch sử vẻ vang và cách mạng oanh liệt của mình, truyền thống đoàn kết và ý thức tự lực, tự cường, tinh thần năng động, sáng tạo, vượt qua mọi khó khăn, thách thức, cùng với sự quan tâm, giúp đỡ của cấp trên, Đảng bộ và nhân dân Như Cố tiếp tục công cuộc lao động, sáng tạo và đổi mới, phát triển trên tất cả mọi lĩnh vực, phấn đấu thực

hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, Nghị quyết của Đại hội Đảng bộ tỉnh Bắc Kạn lần thứ XI, Đại hội Đảng bộ huyện Chợ Mới lần thứ V, quyết tâm xây dựng Như Cố ngày càng giàu đẹp xứng đáng với truyền thống lịch sử và cách mạng, cùng cả nước xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

The first part of the book is devoted to a general history of the United States from its discovery by Columbus in 1492 to the present time. It covers the early years of settlement, the struggle for independence, the formation of the Constitution, and the development of the nation as a great power. The second part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1789 to the present time. It covers the early years of the Republic, the struggle for the abolition of slavery, the Civil War, and the Reconstruction period. The third part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1865 to the present time. It covers the Reconstruction period, the Gilded Age, the Progressive Era, and the modern era.

PHỤ LỤC

LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ NHƯ CỐ
(1946 - 2015)

PHOTO

PHOTO

PHOTOGRAPHY

PHOTO

DANH SÁCH BÀ MẸ VIỆT NAM ANH HÙNG
XÃ NHỰ CỐ (Theo Quyết định số 2221/CTN ngày 06/9/2014)

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm mất</i>	<i>Xóm</i>	<i>Là thân nhân của liệt sỹ</i>
1	Hà Thị Bông	1905	1990	Bản Cây	Nguyễn Văn Thạch Nguyễn Văn Ý
2	Hoàng Thị Đài	1910	1983	Bản Cây	Hà Văn Nguyên Hà Văn Thanh

DANH SÁCH GIA ĐÌNH ĐƯỢC TẶNG
BẢNG VÀNG DANH DỰ XÃ NHỰ CỐ

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Xóm</i>
1	Hoàng Văn Thịnh	Nà Chào
2	Dương Thị Sinh	Nà Chào

DANH SÁCH NHỮNG NGƯỜI CÓ CÔNG VỚI NƯỚC XÃ NHƯ CỐ

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Quê quán</i>
1	Dương Văn Xuân	1902	Bản Quất
2	Dương Văn Nhân	1901	Nà Roòng
3	Dương Văn Thi	1913	Nà Roòng
4	Dương Thị Hân	1909	Nà Roòng
5	Dương Văn Hồ	1919	Nà Chào
6	Hoàng Văn Thịnh	1891	Nà Chào
7	Lường Văn Thu	1919	Nà Chào
8	Lường Đình Phúc	1910	Nà Tào
9	Lường Đình Nhàn	1910	Nà Tào
10	Lường Đình Hồng	1910	Nà Tào
11	Hoàng Văn Chung	1924	Khuân Bang

DANH SÁCH LIỆT SỸ XÃ NHƯ CỐ CÁC THỜI KỲ

Stt	<i>Họ và tên</i>	<i>Xóm</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm hy sinh</i>
<i>Thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp</i>				
1	Lường Văn Học	Nà Tào	1912	1945
2	Hà Văn Thanh	Bản Cây	1928	1947
3	Dương Văn Ân	Nà Chà	1927	1947
4	Lường Đình Tung	Nà Chà	1930	1953
<i>Thời kỳ kháng chiến chống đế quốc Mỹ</i>				
1	Hà Văn Nguyên	Bản Cây	1944	1965
2	Nguyễn Văn Quý	Nà Tào	1941	1968
3	Nguyễn Văn Ý	Bản Cây	1947	1968
4	Đàm Văn Sen	Trường Hà, Cao Bằng	1936	1968
5	Dương Văn Hương	Nà Chà	1947	1969
6	Lường Đình Nạp	Nà Ròng	1949	1969
7	Hoàng Mạnh Đông	Khuân Tề	1951	1970
8	Nguyễn Văn Thạch	Bản Cây	1942	1971
9	Lường Văn Vịnh	Bản Quất	1952	1971
10	Dương Văn Ngộ	Nà Chà	1945	1971
11	Đình Văn Triệu	Nà Chà	1950	1971
12	Lục Văn Hồng	Bản Quất	1951	1971
13	Hà Văn Ngọc	Bản Cây	1942	1972
14	Nguyễn Văn Thọ	Bản Quất	1953	1972

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Xóm</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm hy sinh</i>
15	Mai Xuân Đỗ	Nà Tào	1951	1975
16	Đoàn Văn Báo	Khuân Bang	1940	1972
17	Hoàng Văn Tung	Khuân Tềng	1949	1970
18	Ma Văn Hôn	Bản Cây	1947	1972
<i>Thời kỳ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (sau năm 1975)</i>				
1	Triệu Trung Tuấn	Nà Luống	1956	1979
2	Nguyễn Văn Tiệp	Bản Quất	1960	1979
3	Hoàng Văn Nghi	Bản Cây	1958	1979
4	Dương Văn Thâm	Bản Quất	1952	1998

DANH SÁCH BÍ THƯ CHI BỘ - BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ NHƯ CỐ QUA CÁC THỜI KỲ

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Thời gian công tác</i>	<i>Chức vụ</i>
1	Dương Văn Hồ	1953 - 1958	Bí thư Chi bộ
2	Hà Văn Cát	1958 - 1966	Bí thư Chi bộ
3	Hoàng Văn Chung	1966 - 1971	Bí thư Chi bộ Bí thư Đảng ủy
4	Dương Văn Quý	1971 - 1975	Bí thư Đảng ủy
5	Dương Văn Kỳ	1976 - 1977	Bí thư Đảng ủy
6	Cao Văn Đường	1977 - 1979	Bí thư Đảng ủy
7	Dương Văn Kỳ	1979 - 1980	Bí thư Đảng ủy
8	Hoàng Văn Chung	1981 - 1982	Bí thư Đảng ủy
9	Hà Văn Tung	1983 - 1985	Bí thư Đảng ủy
10	Đặng Nguyên Phú	1986 - 1996	Bí thư Đảng ủy
11	Lương Ngọc Bảy	1996 - 2000	Bí thư Đảng ủy
12	Hà Văn Minh	2000 - 2005	Bí thư Đảng ủy
13	Dương Thanh Mậu	Từ năm 2005	Bí thư Đảng ủy

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Xóm</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm vào Đảng</i>
<i>Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng</i>				
1	Dương Văn Lượng	Nà Chào	1936	1965
2	Dương Văn Kỳ	Nà Tào	1938	1967
3	Lê Thị Vượng	Bản Quất	1946	1966
4	Nguyễn Thị Minh	Bản Cây	1948	1967
5	Nguyễn Thị Phan	Bản Cây	1934	1967
6	Dương Công Toàn	Nà Chào	1946	1968
7	Nguyễn Văn Thường	Bản Quất	1937	1968
8	Dương Thị Hậu	Khuân Bang	1937	1968
9	Lương Ngọc Bày	Nà Tào	1947	1969
10	Nguyễn Văn Cường	Bản Cây	1944	1969
11	Hà Văn Phán	Bản Cây	1950	1970
12	Nguyễn Văn Đôn	Bản Quất	1951	1971
13	Ma Thị Lai	Bản Cây	1950	1971
14	Hà Sỹ Vịnh	Bản Quất	1945	1971
<i>Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng</i>				
1	Dương Văn Hồ	Nà Chào	1919	1949
2	Đặng Đăng Xương	Khuổi Chủ	1946	1964
3	Cao Văn Đường	Bản Cây	1941	1969
4	Dương Ngọc Báu	Nà Chào	1941	1969
5	Hà Văn Khai	Bản Cây	1953	1979

<i>Stt</i>	<i>Họ và tên</i>	<i>Xóm</i>	<i>Năm sinh</i>	<i>Năm vào Đảng</i>
6	Hà Văn Minh	Bản Cây	1955	1979
7	Mai Hoàng Dũng	Nà Tào	1955	1979
8	Vũ Xuân Hồng	Khuân Bang	1956	1980
9	Hà Văn Hậu	Bản Cây	1958	1980
10	Dương Văn Đông	Nà Chà	1960	1981
11	Dương Thanh Mậu	Khuân Bang	1959	1981
12	Đặng Đăng Kinh	Nà Luống	1950	1983

Year	Population	Area	Population Density	Notes
1951	1,000	100 sq. km	10 per sq. km	Initial settlement
1961	2,000	100 sq. km	20 per sq. km	Expansion of village
1971	4,000	100 sq. km	40 per sq. km	Significant growth
1981	8,000	100 sq. km	80 per sq. km	Urbanization begins
1991	16,000	100 sq. km	160 per sq. km	High density area
2001	32,000	100 sq. km	320 per sq. km	Major urban center
2011	64,000	100 sq. km	640 per sq. km	Metropolitan area

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ,
BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ NHƯ CỐ (TỪ NĂM 1953)**

Đồng chí
DƯƠNG VĂN HỒ

Bí thư Chi bộ
1953 - 1958

Đồng chí
HÀ VĂN CÁT

Bí thư Chi bộ
1958 - 1966

Đồng chí
HOÀNG VĂN CHUNG

Bí thư Chi bộ - Bí thư Đảng ủy
1966 - 1971; 1981 - 1982

Đồng chí
DƯƠNG VĂN QUÝ

Bí thư Đảng ủy
1971 - 1975

Đồng chí
DƯƠNG VĂN KỶ

Bí thư Đảng ủy
1976 - 1977; 1979 - 1980

Đồng chí
CAO VĂN ĐƯỜNG

Bí thư Đảng ủy
1977 - 1979

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ,
BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ NHƯ CỐ (TỪ NĂM 1953)**

Đồng chí
HÀ VĂN TUNG

Bí thư Đảng ủy
1983 - 1985

Đồng chí
DẶNG NGUYỄN PHÚ

Bí thư Đảng ủy
1986 - 1996

Đồng chí
LƯƠNG NGỌC BÀ

Bí thư Đảng ủy
1996 - 2000

Đồng chí
HÀ VĂN MINH

Bí thư Đảng ủy
2000 - 2005

Đồng chí
DƯƠNG THANH MẬU

Bí thư Đảng ủy
Từ năm 2005

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH UBKCHC, UBHC,
UBND XÃ NHƯ CỐ (TỪ NĂM 1953)**

Đồng chí

DƯƠNG VĂN HỒ

Chủ tịch UBKCHC - UBHC

1953 - 1958

Đồng chí

HOÀNG VĂN CHUNG

Chủ tịch UBHC

1959 - 1965

Đồng chí

DƯƠNG VĂN QUÝ

Chủ tịch UBHC

1966 - 1971

Đồng chí

NGUYỄN THỊ ĐIỆN

Chủ tịch UBND

1971 - 1973

Đồng chí

DƯƠNG VĂN KỶ

Chủ tịch UBHC: 1974 - 1975

Chủ tịch UBND: 1987 - 1989

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH UBKCHC, UBHC,
UBND XÃ NHƯ CỐ (TỪ NĂM 1953)**

Đồng chí
ĐINH VĂN LẠ
Chủ tịch UBND
1976 - 1987

Đồng chí
DƯƠNG THANH MẬU
Chủ tịch UBND
1989 - 2004

Đồng chí
DƯƠNG VĂN ĐÔNG
Chủ tịch UBND
2005 - 2010

Đồng chí
VŨ XUÂN HỒNG
Chủ tịch UBND
2010 - 2016

Đồng chí
MAI XUÂN HUÂN
Chủ tịch UBND
Từ năm 2016

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Địa danh làng xã Việt Nam thế kỷ XIX*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, Hà Nội, 2012.
2. *Đồng Khánh địa dư chí (tập 1)*, Nxb. Thế giới, Hà Nội, 2003.
3. Lê Mậu Hãn (chủ biên), *Đại cương lịch sử Việt Nam (tập 2, tập 3)*, Nxb. Giáo dục, Hà Nội, 2012.
4. *Hồ Chí Minh toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.
5. *Những sự kiện lịch sử Đảng bộ tỉnh Bắc Kạn (1942 - 1975)*, tập I, Bắc Kạn.
6. *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Bắc Kạn (tập I)*, Nxb. Chính trị quốc gia, 2000.
7. *Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng bảo vệ Tổ quốc huyện Chợ Mới, (1945 - 2012)*, Nxb. Đại học Thái Nguyên, 2013.
8. Viện Lịch sử Đảng, *Tổng khởi nghĩa tháng Tám 1945*, Hà Nội, 1985.
9. *Tổng kết chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chiến lược quân sự của Liên khu Việt Bắc trong kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954)*, Nxb. Quân đội nhân dân, Hà Nội, 1991.

10. *Cuộc kháng chiến chống Pháp xâm lược 1945 - 1954 (tập I)*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1960.

11. *Lịch sử quân đội nhân dân Việt Nam, (tập 1, tập 2)*, Nxb. Quân đội nhân dân, 1994.

12. *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005.

13. Bùi Văn Vượng (chủ biên), *Tổng tập dư địa chí Việt Nam*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 2011.

14. Một số văn kiện Đại hội, báo cáo, nghị quyết, hồ sơ... của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể xã Như Cố còn lưu giữ qua các thời kỳ.

15. Một số tài liệu về xã Như Cố được lưu giữ tại Chi cục Văn thư lưu trữ thuộc Sở Nội vụ tỉnh Bắc Kạn.

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	5
Chương I: Như Cố - vùng đất, con người và truyền thống.....	9
I. Địa lý tự nhiên và quá trình hình thành, phát triển của làng xã.....	9
II. Một số đặc điểm kinh tế - xã hội và những nét văn hóa tiêu biểu của dân cư Như Cố.....	19
Chương II: Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Như Cố đấu tranh giành chính quyền và bảo vệ chính quyền dân chủ nhân dân (1945 - 1946)...	35
I. Nhân dân Như Cố dưới ách thống trị của thực dân Pháp và cuộc vận động giành chính quyền trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.....	35
II. Nhân dân Như Cố xây dựng, củng cố chính quyền cách mạng và chuẩn bị kháng chiến (8/1945 - 12/1946).....	54
Chương III: Chi bộ Đảng trực tiếp lãnh đạo nhân dân Như Cố trong kháng chiến chống thực dân Pháp (1946 - 1954).....	65
I. Thành lập Chi bộ Đảng, trực tiếp lãnh đạo nhân dân kháng chiến chống thực dân Pháp (1946 - 1949)	65

II. Lãnh đạo nhân dân xây dựng hậu phương, chi viện cho tiền tuyến, góp phần vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1950 - 1954)..... 86

Chương IV: Chi bộ Đảng xã Toàn Thành - Như Cố lãnh đạo nhân dân khôi phục, cải tạo kinh tế, văn hóa - xã hội (1954 - 1965)..... 99

I, Chi bộ Đảng xã Toàn Thành lãnh đạo nhân dân tiến hành khôi phục, cải tạo kinh tế, văn hóa - xã hội (1954 - 1960)..... 99

II. Chi bộ xã Toàn Thành - Như Cố lãnh đạo nhân dân tiến hành thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 - 1965)..... 115

Chương V: Chi bộ - Đảng bộ xã Như Cố trực tiếp lãnh đạo nhân dân chống lại cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, tích cực chi viện cho chiến trường miền Nam (1965 - 1975)... 125

I. Chi bộ - Đảng bộ xã Như Cố trực tiếp lãnh đạo nhân dân chống lại cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, giữ vững sản xuất, phát triển văn hóa, xã hội (1965 - 1968)..... 125

II. Khắc phục hậu quả chiến tranh, tiếp tục phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, cùng cả nước dồn sức chi viện cho chiến trường miền Nam (1968 - 1975)... 136

Chương VI: Đảng bộ xã Như Cố lãnh đạo nhân dân xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (1975 - 1985)..... 159

I. Khôi phục kinh tế và thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm (1975 - 1980)..... 159

II. Tập trung phát triển nông nghiệp theo Chỉ thị số 100-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng (1980 - 1985) 175

Chương VII: Đảng bộ xã Như Cố lãnh đạo nhân dân thực hiện đường lối đổi mới, tiến hành công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn (1986 - 2015)..... 185

I. Những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới, phát triển kinh tế, xã hội (1986 - 1990)..... 185

II. Thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm, từng bước ổn định đời sống nhân dân (1991 - 1995)..... 196

III. Đổi mới cơ chế quản lý kinh tế - xã hội (1996 - 2005)..... 210

IV. Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, xây dựng quê hương Như Cố ngày càng giàu đẹp, văn minh (2005 - 2015)..... 227

Kết luận..... 261

Phụ lục..... 269

Tài liệu tham khảo..... 281

Đơn vị nghiên cứu, biên soạn

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH VÀ TRUYỀN THÔNG
VĂN HÓA VIỆT**

Điều hành

Lê Văn Quỳnh - Giám đốc Công ty
Nhà báo Nguyễn Công Huyền - PGĐ Chuyên môn
Nguyễn Thị Thuấn - PGĐ Điều hành

Biên soạn

Đỗ Khắc Linh

Biên tập, sửa bản in

Bùi Văn Đạt
Nguyễn Diệu Linh

Thiết kế, chế bản

Đỗ Văn Thành

*In 300 cuốn, khổ: 14,5 x 20,5cm. In tại: Công ty TNHH Phát triển Minh Đạt
Giấy phép xuất bản số 22/GPXB-STT&TT do Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh
Bắc Kạn cấp ngày 17 tháng 4 năm 2018
In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2018.*